

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Slavonski Brod

KLASA: 041-01/24-10/6
URBROJ: 613-14-24-8
Slavonski Brod, 28. studenoga 2024.

Izvješće o obavljenoj reviziji učinkovitosti

Upravljanje županijskim i
lokalnim cestama
na području
Brodsko-posavske
županije

SADRŽAJ

stranica

PREDMET, SUBJEKT I CILJEVI REVIZIJE	2
METODE REVIZIJE	2
KRITERIJI ZA OCJENU UČINKOVITOSTI	3
PRAVNI I PLANSKI OKVIR UPRAVLJANJA ŽUPANIJSKIM I LOKALNIM CESTAMA	5
Financiranje županijskih i lokalnih cesta	7
Upravljanje županijskim i lokalnim cestama	8
Informiranje javnosti	12
UPRAVLJANJE ŽUPANIJSKIM I LOKALNIM CESTAMA NA PODRUČJU BRODSKO-POSAVSKE ŽUPANIJE	13
Evidencije o županijskim i lokalnim cestama	13
Financiranje upravljanja županijskim i lokalnim cestama	15
Planiranje, građenje, rekonstrukcija i održavanje županijskih i lokalnih cesta	22
Nadzor nad upravljanjem županijskim i lokalnim cestama i informiranje javnosti	33
OCJENA UČINKOVITOSTI UPRAVLJANJA ŽUPANIJSKIM I LOKALNIM CESTAMA NA PODRUČJU BRODSKO-POSAVSKE ŽUPANIJE	35
OČITOVARJE ŽUPANIJSKE UPRAVE ZA CESTE BRODSKO-POSAVSKE ŽUPANIJE	37
Prilog 1 Podaci o jediničnim cijenama radova redovitog održavanja županijskih i lokalnih cesta na području Županije, po pojedinim poslovima redovitog održavanja, ugovorenim okvirnim sporazumima i godišnjim ugovorima o izvođenju radova redovitog održavanja, koji su bili na snazi tijekom 2022. i 2023.	38

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI UČINKOVITOSTI
UPRAVLJANJA ŽUPANIJSKIM I LOKALNIM CESTAMA
NA PODRUČJU BRODSKO-POSAVSKE ŽUPANIJE

Na temelju odredaba članaka 19. i 21. Zakona o Državnom uredju za reviziju (Narodne novine 25/19), obavljena je revizija učinkovitosti upravljanja županijskim i lokalnim cestama na području Brodsko-posavske županije.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom profesionalnih načela, standarda i smjernica Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 66/23) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

Postupci revizije provedeni su od 12. veljače do 28. studenoga 2024.

PREDMET, SUBJEKT I CILJEVI REVIZIJE

Predmet revizije učinkovitosti su aktivnosti u vezi s upravljanjem županijskim i lokalnim cestama na području Brodsko-posavske županije u 2022. i 2023. Pod upravljanjem županijskim i lokalnim cestama u ovoj reviziji smatraju se poslovi evidentiranja, planiranja, građenja, rekonstrukcije i održavanja županijskih i lokalnih cesta i drugi poslovi upravljanja županijskim i lokalnim cestama, u skladu s propisima i unutarnjim aktima subjekta revizije, poslovi financiranja upravljanja županijskim i lokalnim cestama te poslovi nadzora pri upravljanju županijskim i lokalnim cestama.

Subjekt revizije je Županijska uprava za ceste Brodsko-posavske županije (dalje u tekstu: Uprava za ceste), kao ustanova za upravljanje županijskim i lokalnim cestama na području Brodsko-posavske županije (dalje u tekstu: Županija).

Osnovni cilj revizije je ocijeniti učinkovitost upravljanja županijskim i lokalnim cestama na području Županije.

Posebni ciljevi revizije su:

- ocijeniti cjelovitost podataka o županijskim i lokalnim cestama
- ocijeniti svrshodnost financiranja upravljanja županijskim i lokalnim cestama
- ocijeniti učinkovitost planiranja, građenja, rekonstrukcije i održavanja županijskih i lokalnih cesta
- ocijeniti učinkovitost sustava nadzora te informiranja javnosti pri upravljanju županijskim i lokalnim cestama.

METODE REVIZIJE

U skladu s prihvaćenim revizijskim standardima Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI), revizija je planirana i obavljena na način koji osigurava potrebne revizijske dokaze i pruža razumnu osnovu za revizijske nalaze i zaključke te ostvarenje ciljeva revizije.

U fazi planiranja i pripreme za obavljanje revizije analizirana je pravna regulativa i unutarnji akti subjekta revizije, objave u medijima te drugi dostupni podaci.

U provedbi postupaka revizije korištene su sljedeće metode:

- proučeni su i analizirani propisi i drugi dostupni materijali u vezi s upravljanjem županijskim i lokalnim cestama
- analizirani su podaci iz planskih dokumenata Uprave za ceste i njihovo ostvarenje
- obavljen je uvid u službene baze podataka Uprave za ceste
- obavljeni su razgovori s odgovornim osobama u Upravi za ceste i pribavljena obrazloženja o pojedinim aktivnostima u vezi s upravljanjem županijskim i lokalnim cestama
- na temelju odabranog uzorka provjerena je dokumentacija Uprave za ceste u vezi s upravljanjem županijskim i lokalnim cestama.

KRITERIJI ZA OCJENU UČINKOVITOSTI

Za ocjenu učinkovitosti upravljanja županijskim i lokalnim cestama utvrđeni su kriteriji koji proizlaze iz zakona i drugih propisa te poduzetih aktivnosti Uprave za ceste u vezi s upravljanjem županijskim i lokalnim cestama.

Kriteriji su utvrđeni prema područjima revizije: evidencije o županijskim i lokalnim cestama, financiranje upravljanja županijskim i lokalnim cestama, planiranje, građenje, rekonstrukcija i održavanje te nadzor nad upravljanjem županijskim i lokalnim cestama i informiranje javnosti.

Okosnicu revizije činilo je glavno pitanje:

- Je li upravljanje županijskim i lokalnim cestama učinkovito?**

Revizijom su prikupljeni dokazi kako bi se odgovorilo na sljedeća potpitanja:

- Jesu li ustrojene evidencije o županijskim i lokalnim cestama te sadrže li evidencije cjelovite podatke?
- Financira li se upravljanje županijskim i lokalnim cestama u skladu s propisima?
- Planira li se i provodi građenje, rekonstrukcija i održavanje županijskih i lokalnih cesta na propisani način?
- Provodi li se nadzor nad upravljanjem županijskim i lokalnim cestama na propisani način te provodi li se informiranje javnosti o upravljanju županijskim i lokalnim cestama?

U tablici broj 1 daju se kriteriji za ocjenu učinkovitosti upravljanja županijskim i lokalnim cestama, prema područjima revizije.

Tablica broj 1

Kriteriji za ocjenu učinkovitosti, prema područjima revizije

Redni broj	Područja revizije	Kriteriji	
		1	2
1.	Evidencije o županijskim i lokalnim cestama	<ul style="list-style-type: none"> ○ ustrojena je te se kontinuirano vodi, ažurira i održava baza podataka o županijskim i lokalnim cestama ○ podaci iz baze podataka o županijskim i lokalnim cestama prenose se Hrvatskim cestama d.o.o. ○ unos podataka o županijskim i lokalnim cestama u jedinstvenu bazu podataka o javnim cestama obavlja ovlašteni djelatnik čije je ovlaštenje određeno jedinstvenim identifikacijskim brojem i lozinkom za prijavljivanje u jedinstvenu bazu ○ županijske i lokalne ceste evidentiraju su u katastru i upisuju u zemljische knjige kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Republike Hrvatske uz upis Uprave za ceste kao osobe koja njima upravlja ○ vodi se analitička knjigovodstvena evidencija županijskih i lokalnih cesta ○ obavljen je godišnji popis imovine i obveza koncem 2023. kojim su obuhvaćene sve županijske i lokalne ceste te je njihovo knjigovodstveno stanje uskladeno sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom ○ podaci o oznaci i nazivu županijskih i lokalnih cesta navedeni u analitičkoj knjigovodstvenoj evidenciji uskladeni su s podacima iz Odluke o razvrstavanju javnih cesta 	

Redni broj	Područja revizije	Kriteriji	
		1	2
2.	Financiranje upravljanja županijskim i lokalnim cestama	<ul style="list-style-type: none"> ○ donešeni su godišnji finansijski planovi u skladu s propisima o proračunu ○ vodi se evidencija o ostvarenim prihodima za financiranje županijskih i lokalnih cesta po izvorima sredstava za financiranje ○ za financiranje županijskih i lokalnih cesta ostvaruju se sredstva iz propisanih izvora financiranja ○ vodi se evidencija o rashodima za upravljanje županijskim i lokalnim cestama po namjenama (građenje i rekonstrukcija, redovito i izvanredno održavanje cesta i druge namjene) ○ ostvareni prihodi koriste se namjenski za pokriće rashoda za upravljanje županijskim i lokalnim cestama 	
3.	Planiranje, građenje, rekonstrukcija i održavanje županijskih i lokalnih cesta	<ul style="list-style-type: none"> ○ donešeni su godišnji planovi građenja i održavanja županijskih i lokalnih cesta radi ostvarivanja programa građenja i održavanja županijskih i lokalnih cesta ○ planiranje održavanja županijskih i lokalnih cesta obavlja se na temelju kriterija i prioriteta utvrđenih programima građenja ○ izvođenje radova građenja i rekonstrukcije te održavanja županijskih i lokalnih cesta ustupano je pravnim ili fizičkim osobama registriranim, specijaliziranim i opremljenima za te poslove ○ obavljanje usluga stručnog nadzora radova na građenju i održavanju županijskih i lokalnih cesta ustupano je osobama ovlaštenima za njihovo obavljanje ○ donešeni su operativni programi održavanja županijskih i lokalnih cesta ○ operativnim programima održavanja županijskih i lokalnih cesta utvrđeni su vrijeme i raspored izvođenja pojedinih radova, njihov opseg, tehnološki postupak i rok izvršenja te drugi uvjeti bitni za njihovo izvođenje ○ radovi održavanja županijskih i lokalnih cesta utvrđeni godišnjim planom izvedeni su u skladu s operativnim programima održavanja i projektima izrađenima za provedbu održavanja ○ donešeni su izvedbeni programi zimske službe s propisanim elementima. ○ obavlja se nadzor nad stanjem županijskih i lokalnih cesta i cestovnih objekata putem redovitih i izvanrednih pregleda i putem ophodarske službe ○ osigurano je obavljanje redovitih sezonskih pregleda županijskih i lokalnih cesta dva puta godišnje, nakon zimskog razdoblja i u jesen, radi provjere stanja cesta i utvrđivanja stupnja odnosno veličine oštećenja ○ sastavljeni su izvještaji o redovitim sezonskim pregledima županijskih i lokalnih cesta s podacima o stanju pregledanog dijela ceste i prijedlogom radova koje je potrebno izvesti radi redovitog održavanja ceste ○ donešeni su godišnji planovi ophodnje za obavljanje ophodarske službe ○ organizirano je zaprimanje zapisa s podacima o izvršenom pregledu i obavljenim radovima ophodarske službe na županijskim i lokalnim cestama ○ osigurano je obavljanje izvanrednih pregleda županijskih i lokalnih cesta, u propisanim slučajevima, o čemu su sastavljena izvješća s prijedlogom potrebnih mjer ○ sastavljena su izvješća o obavljenim izvanrednim pregledima cesta, u propisanim slučajevima, te su dostavljena inspekciji cesta i nadležnom ministarstvu ○ mjeri se učinkovitost održavanja županijskih i lokalnih cesta kroz pokazatelje stanja cestovne mreže i operativne razine upravljanja, u cilju poboljšanja ukupne razine kvalitete održavanja postojeće mreže cesta i stvaranja preduvjeta za poboljšanje sigurnosti cestovnog prometa 	
4.	Nadzor nad upravljanjem županijskim i lokalnim cestama i informiranje javnosti	<ul style="list-style-type: none"> ○ godišnji izvještaji o radu Uprave za ceste doneseni su u skladu s Uputama za izradu godišnjeg izvještaja o radu za tijela javne uprave ○ godišnji izvještaji o radu dostavljeni su županijskoj skupštini ○ godišnji planovi građenja i održavanja županijskih i lokalnih cesta doneseni su uz suglasnost nadležnog ministarstva ○ Uprava za ceste je postupala po rješenjima inspekcije za ceste donesenima nakon obavljenih inspekcijskih nadzora nad županijskim i lokalnim cestama ○ osigurano je informiranje javnosti o upravljanju županijskim i lokalnim cestama putem mrežne stranice Uprave za ceste 	

Upravljanje županijskim i lokalnim cestama ocjenjuje se **učinkovitim**, ako su ustrojene evidencije o županijskim i lokalnim cestama s cjelovitim podacima, ako se financiranje upravljanja županijskim i lokalnim cestama obavlja u skladu s propisima, ako se planiranje, građenje, rekonstrukcija i održavanje županijskih i lokalnih cesta provodi na propisani način, ako se nadzor nad upravljanjem županijskim i lokalnim cestama obavlja na propisani način te se informira javnost o upravljanju županijskim i lokalnim cestama.

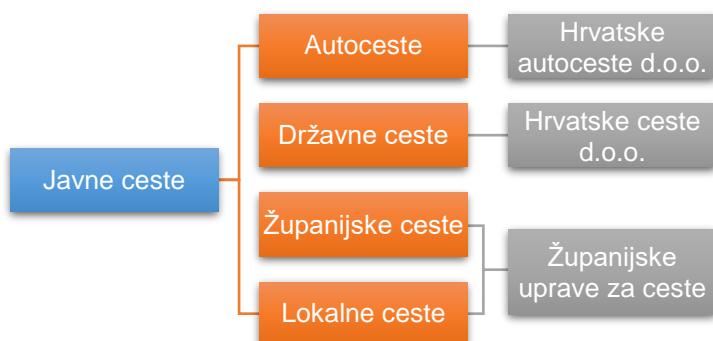
Upravljanje županijskim i lokalnim cestama ocjenjuje se **učinkovitim, pri čemu su potrebna određena poboljšanja**, ako su utvrđene određene slabosti i propusti koji ne utječu bitno na učinke upravljanja.

Upravljanje županijskim i lokalnim cestama ocjenjuje se **djelomično učinkovitim**, ako su utvrđene nepravilnosti i propusti koji utječu na učinkovito upravljanje te su potrebna značajna poboljšanja.

Upravljanje županijskim i lokalnim cestama ocjenjuje se **neučinkovitim**, ako su utvrđene nepravilnosti i propusti koji bitno utječu na učinkovito upravljanje te su potrebna značajnija poboljšanja kako bi se upravljanje županijskim i lokalnim cestama provodilo u skladu s načelima ekonomičnosti, djelotvornosti i svrshishodnosti.

PRAVNI I PLANSKI OKVIR UPRAVLJANJA ŽUPANIJSKIM I LOKALNIM CESTAMA

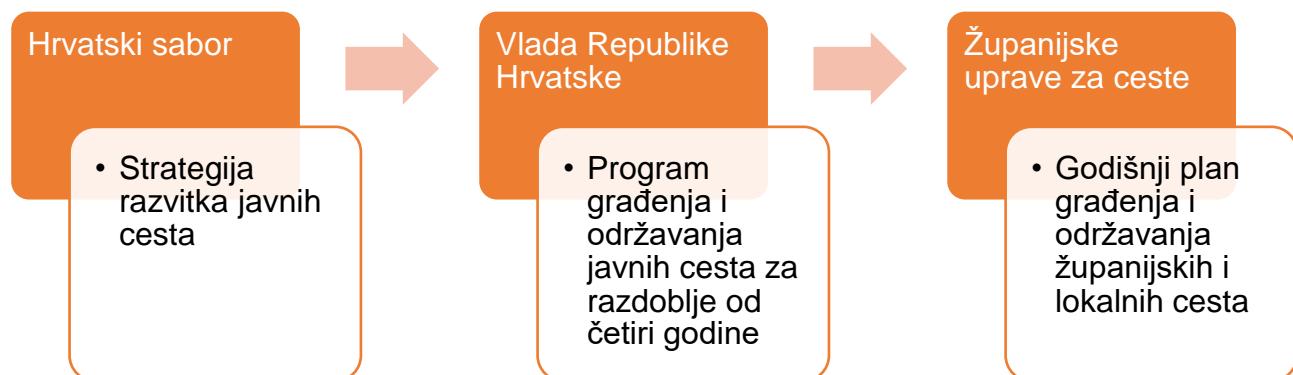
Prema odredbama Zakona o cestama (Narodne novine 84/11, 22/13, 54/13, 148/13, 92/14, 110/19, 144/21, 114/22, 114/22 – Rješenje Ustavnog suda Republike Hrvatske, 4/23 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske i 133/23), javne ceste su ceste koje svatko može slobodno koristiti na način i pod uvjetima određenim Zakonom o cestama i drugim propisima, a razvrstavaju se u autoseste, državne ceste, županijske ceste i lokalne ceste, ovisno o njihovom društvenom, prometnom i gospodarskom značenju. Na temelju Uredbe o mjerilima za razvrstavanje javnih cesta (Narodne novine 34/12), koju je donijela Vlada Republike Hrvatske, javne ceste se razvrstavaju odlukom o razvrstavanju javnih cesta koju donosi ministar pomorstva, prometa i infrastrukture. Tijekom 2023. donesena je Odluka o razvrstavanju javnih cesta (Narodne novine 59/23, 64/23, 71/23 i 97/23), prema kojoj je u javne ceste razvrstano 26 720,63 km cesta, od čega se 1 487,20 km odnosi na autoseste, 7 402,82 km na državne ceste, 9 378,23 km na županijske ceste, a 8 452,38 km na lokalne ceste. Autocestama i državnim cestama upravljaju trgovačka društva u vlasništvu Republike Hrvatske, a županijskim i lokalnim cestama županijske uprave za ceste.

Prema odredbama Zakona o cestama, javne ceste su javno dobro u općoj uporabi u vlasništvu Republike Hrvatske i ne mogu se otuđiti iz njezinog vlasništva. Upisuju se u zemljische knjige na temelju pravomoćne uporabne dozvole kao javno dobro u općoj uporabi i kao neotuđivo vlasništvo Republike Hrvatske, uz upis pravne osobe koja upravlja javnom cestom. Pravo služnosti, pravo građenja i koncesija na javnoj cesti te korištenje cestovnog zemljista također se upisuju u zemljische knjige, u skladu s propisima kojima se uređuju zemljische knjige.

Hrvatske ceste d.o.o. vode jedinstvenu bazu podataka o javnim cestama za operativne potrebe osiguranja tehničko-tehnološkog jedinstva mreže javnih cesta. Hrvatske autoceste d.o.o., županijske uprave za ceste i koncesionari javnih cesta dužni su podatke iz svojih baza podataka o javnim cestama kojima upravljaju prenositi Hrvatskim cestama d.o.o. za potrebe vođenja jedinstvene baze podataka o javnim cestama.

Prema odredbama Zakona o cestama, Hrvatski sabor na prijedlog Vlade Republike Hrvatske donosi strategiju kojom se utvrđuju ciljevi i plan razvitka javnih cesta u Republici Hrvatskoj. Program građenja i održavanja javnih cesta za razdoblje od četiri godine donosi Vlada Republike Hrvatske na prijedlog Ministarstva mora, prometa i infrastrukture (dalje u tekstu: Ministarstvo), sukladno strategiji. Program građenja i održavanja javnih cesta ostvaruje se godišnjim planom građenja i održavanja autocesta, godišnjim planom građenja i održavanja državnih cesta te godišnjim planom građenja i održavanja županijskih i lokalnih cesta. Godišnji plan građenja i održavanja županijskih i lokalnih cesta donose županijske uprave za ceste uz prethodnu suglasnost Ministarstva.

U kolovozu 2017. donesena je Strategija prometnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje od 2017. do 2030., a u svibnju 2017. Program građenja i održavanja javnih cesta za razdoblje od 2017. do 2020. (Narodne novine 47/17). Cilj provedbe navedenog Programa je poboljšanje ukupne razine kvalitete održavanja postojeće mreže cesta, stvaranje preduvjeta za poboljšanje sigurnosti cestovnog prometa, povećanje razine uslužnosti cestovne mreže i protočnosti prometa te razvoj i integracija inteligentnih prometnih sustava. Programom je predviđen nastavak suradnje Hrvatskih cesta d.o.o. i županijskih uprava za ceste u cilju implementacije standarda održavanja primjenjivih na čitavom području Republike Hrvatske. Program građenja i održavanja javnih cesta za razdoblje nakon 2020. nije donesen.

Financiranje županijskih i lokalnih cesta

Odredbom članka 86. Zakona o cestama propisani su izvori sredstava za financiranje javnih cesta. Županijske i lokalne ceste financiraju se iz godišnje naknade za uporabu javnih cesta, naknade za izvanredni prijevoz, naknade za prekomjernu uporabu javnih cesta, korisničke naknade, naknade za korištenje cestovnog zemljišta, naknade za obavljanje pratećih djelatnosti na javnoj cesti, naknade za osnivanje prava služnosti i prava građenja na javnoj cesti te iz državnog proračuna i ostalih izvora.

Određivanje visine godišnje naknade za uporabu javnih cesta, naknade za izvanredni prijevoz, naknade za prekomjernu uporabu javnih cesta, naknade za korištenje cestovnog zemljišta i naknade za obavljanje pratećih djelatnosti u nadležnosti je Ministarstva.

Za korištenje javnih cesta na temelju prava služnosti, prava građenja, prava puta ili nekog drugog sličnog prava za komunalne, vodne, energetske građevine, kao i građevine elektroničkih komunikacija i povezane opreme plaća se isključivo naknada za osnivanje prava služnosti i prava građenja na javnoj cesti. Visinu naknade propisuje Vlada Republike Hrvatske Odlukom o visini naknade za osnivanje prava služnosti i prava građenja na javnoj cesti (Narodne novine 87/14). Za korištenje javnih cesta vozilima namijenjenima isključivo za prijevoz tereta, čija ukupna masa prelazi 3,5 tone, može se naplaćivati korisnička naknada, a njezino uvođenje, visinu i namjenu također odlukom propisuje Vlada Republike Hrvatske. Odluka o uvođenju, visini i namjeni korisničke naknade do vremena obavljanja revizije (ožujak 2024.) nije donesena.

Godišnja naknada za uporabu javnih cesta plaća se pri registraciji motornih i priključnih vozila. Bez uplate godišnje naknade ne može se obaviti registracija vozila ili ovjeriti produženje valjanosti prometne dozvole. Prema odredbama Zakona o sigurnosti prometa na cestama (Narodne novine 67/08, 48/10 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 74/11, 80/13, 158/13 – Odluka i Rješenje Ustavnog suda Republike Hrvatske, 92/14, 64/15, 108/17, 70/19, 42/20, 85/22, 114/22 i 133/23), registraciju vozila i produženje valjanosti prometne dozvole obavljaju policijske uprave odnosno policijske postaje ili stанице за tehnički pregled vozila. Visina godišnje naknade koju plaćaju vlasnici vozila propisana je Pravilnikom o visini godišnje naknade za uporabu javnih cesta što se plaća pri registraciji motornih i priključnih vozila (Narodne novine 96/15 i 98/15). Prema navedenom Pravilniku, godišnja naknada se plaća u stanicama za tehnički pregled vozila ili se uplaćuje izravno na račun uprave za ceste odnosno u proračun Grada Zagreba. Način naplate, postupak uplate sredstava na račun uprava za ceste te raspored naplaćenih sredstava propisani su Pravilnikom o naplati godišnje naknade za uporabu javnih cesta što se plaća pri registraciji motornih i priključnih vozila (Narodne novine 130/12).

Mjerila za izračun i uvjeti naplate naknade za izvanredni prijevoz propisani su odredbama Pravilnika o izvanrednom prijevozu (Narodne novine 92/18, 45/20 i 47/23), a visina i uvjeti naplate naknade za korištenje cestovnog zemljišta i naknade za obavljanje pratećih djelatnosti na javnoj cesti odredbama Pravilnika o korištenju cestovnog zemljišta i obavljanju pratećih djelatnosti na javnoj cesti (Narodne novine 78/14 i 43/20).

Prema odredbama članka 49. Zakona o cestama, pravne ili fizičke osobe u obavljanju čije gospodarske djelatnosti dolazi do prekomjerne uporabe javne ceste teškim ili srednje teškim vozilima, čija ukupna masa prelazi 7,5 tona, dužne su platiti naknadu za prekomjernu uporabu javne ceste. Gospodarske djelatnosti i mjerila za utvrđivanje prekomjerne uporabe javne ceste propisuje nadležni ministar, a rješenje o prekomjernoj uporabi javne ceste izdaje pravna osoba koja upravlja javnom cestom.

Provedbeni propis kojim bi se propisale gospodarske djelatnosti i mjerila za utvrđivanje prekomjerne uporabe javne ceste, kao i mjerila za izračun naknade za prekomjernu uporabu javne ceste do vremena obavljanja revizije (ožujak 2024.) nije donesen te županijske uprave za ceste nisu izdavale rješenja o prekomjernoj uporabi županijskih i lokalnih cesta te nisu naplaćivale navedenu naknadu.

Vrijednosno značajni prihodi županijskih uprava za ceste su potpore iz državnog proračuna koje im nadležni ministar raspoređuje svojim odlukama. Sredstva za 2022., u ukupnom iznosu od 13.272.280,84 eura i 2023., u ukupnom iznosu od 14.035.396,00 eura, raspoređena su Odlukom o dodjeli sredstava županijskim upravama za ceste za potporu održavanju, rekonstrukciji i građenju županijskih i lokalnih cesta u 2022. godini, koja je donesena 1. prosinca 2022., i Odlukom o dodjeli sredstava županijskim upravama za ceste za potporu održavanju, rekonstrukciji i građenju županijskih i lokalnih cesta u 2023. godini, koja je donesena 21. studenoga 2023.

Upravljanje županijskim i lokalnim cestama

Županijske ceste su javne ceste koje povezuju sjedišta županija s gradskim i općinskim sjedištima, sjedišta gradova i općina međusobno te gradove ili gradske dijelove s državnim cestama, dok su lokalne ceste javne ceste koje povezuju sjedišta gradova i općina s naseljima s više od 50 stanovnika unutar gradova ili općina, gradske četvrti sa županijskim cestama te susjedne gradske četvrti međusobno. Županijske uprave za ceste su ustanove za upravljanje, građenje, rekonstrukciju i održavanje županijskih i lokalnih cesta. Osnivači županijskih uprava za ceste su županije, a početak rada propisan je odredbama Uredbe o početku rada županijskih uprava za ceste i društava kapitala iz Zakona o javnim cestama (Narodne novine 112/97), prema kojima su županijske uprave za ceste započele s radom 1. siječnja 1998.

Prema odredbama Zakona o cestama, županijske uprave za ceste obavljaju poslove građenja, rekonstrukcije i održavanja županijskih i lokalnih cesta (županijske uprave za ceste izravno ne izvode radove građenja, rekonstrukcije i održavanja cesta, nego ih ustupaju pravnoj ili fizičkoj osobi registriranoj, specijaliziranoj i opremljenoj za njihovo izvođenje), pripreme izrade stručnih podloga za četverogodišnje programe građenja i održavanja županijskih i lokalnih cesta, rješavanja imovinskopravnih odnosa potrebnih za građenje, rekonstrukciju i održavanje županijskih i lokalnih cesta, financiranja građenja, rekonstrukcije i održavanja županijskih i lokalnih cesta, praćenja prometnog opterećenja i prometnih tokova na županijskim i lokalnim cestama i druge poslove iz svog djelokruga.

Poslovi građenja i rekonstrukcije javnih cesta obuhvaćaju pripremu, izradu i ustupanje izrade potrebnih studija te njihovu stručnu ocjenu; pokretanje postupka procjene utjecaja zahvata na okoliš, odnosno postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš; pokretanje postupka ocjene prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu; ustupanje usluga projektiranja s istražnim radovima; ustupanje usluga projektiranja opreme, pratećih objekata i prometne signalizacije; ishođenje lokacijskih, građevinskih i uporabnih dozvola, odnosno drugih akata na temelju kojih je dopušteno građenje i uporaba građevine po posebnom propisu; ustupanje radova izmještanja komunalne i druge infrastrukture; ustupanje geodetskih radova; ustupanje radova građenja i rekonstrukcije; ustupanje usluga stručnog nadzora građenja; organizaciju tehničkog pregleda i primopredaju javne ceste te dijelova javne ceste i objekata na korištenje i održavanje; investitorski nadzor nad provođenjem projekata i ustupanje revizije projekata u odnosu na osnovne uvjete kojima javna cesta mora udovoljiti u pogledu sigurnosti prometa.

Županijske uprave za ceste i drugi upravitelji javnih cesta obvezni su osigurati održavanje cesta tako da se prilikom održavanja omogući siguran promet na cestama, očuvaju temeljna svojstva i poboljšaju prometne, tehničke i sigurnosne značajke cesta, da se ceste zaštite od štetnog utjecaja cestovnog prometa te očuva njihov okoliš i uredan izgled. Poslovi održavanja županijskih i lokalnih cesta i drugih javnih cesta su planiranje održavanja i mjera zaštite javnih cesta i prometa na njima, redovito i izvanredno održavanje, ustupanje radova održavanja, stručni nadzor i kontrola kakvoće ugrađenih materijala i izvedenih radova održavanja, ustupanje usluga stručnog nadzora i kontrole kakvoće ugrađenih materijala i izvedenih radova održavanja, osiguranje uklanjanja oštećenih i napuštenih vozila i drugih stvari s javne ceste i ophodnja. Popis poslova redovitog i izvanrednog održavanja županijskih i lokalnih cesta i drugih javnih cesta, opseg pojedinih radova i rokovi izvođenja tih radova propisani su odredbama Pravilnika o održavanju cesta (Narodne novine 90/14 i 3/21).

Prema odredbama Pravilnika o održavanju cesta, upravitelj ceste operativnim programom održavanja cesta utvrđuje vrijeme i raspored izvođenja pojedinih radova, njihov opseg i tehnološki postupak, rok za izvršenje tih radova i druge uvjete bitne za njihovo izvođenje. Razine prednosti u održavanju cesta određuju se na temelju njihovog značaja, namjene, prometne funkcije odnosno obujma te vrste i strukture prometa. Upravitelj cesta u obvezi je osigurati da se radovi održavanja cesta utvrđeni godišnjim planom izvode temeljem mjesecnog odnosno višemjesečnog operativnog programa koji uz njegovo prihvaćanje može izraditi izvođač radova na održavanju cesta.

Redovito održavanje cesta čini skup poslova odnosno radova i radnji te mjera koje se provode tijekom cijele godine sukladno mjesecnom odnosno višemjesečnom operativnom programu. Pod redovitim održavanjem cesta podrazumijevaju se poslovi nadzora i pregleda cesta i cestovnih objekata, redovitog održavanja prometnih površina, bankina, pokosa, sustava odvodnje, prometne signalizacije i opreme, vegetacije i cestovnih objekata, naprava i uređaja, osiguranja preglednosti i čišćenja ceste te interventni radovi i zimska služba.

Izvanredno održavanje obuhvaća zahtjevnije i opsežnije radove održavanja cesta u cilju dugotrajnijeg uređenja i poboljšanja pojedinih dijelova ceste bez izmjene njezinih tehničkih elemenata, osiguranja sigurnosti, stabilnosti i trajnosti ceste i cestovnih objekata i povećanja sigurnosti prometa. Radovi izvanrednog održavanja izvode se povremeno, njihov opseg vezan je za stupanj dotrajalosti ili oštećenja ceste, a mogu se izvoditi samo na temelju projekta za provedbu izvanrednog održavanja. Izvanredno održavanje cesta obuhvaća obnavljanje i zamjenu kolničkog zastora, ojačanje kolnika i mjestimične popravke kolničke konstrukcije u svrhu obnove i povećanja nosivosti ceste i kvalitete vožnje, poboljšanje sustava odvodnje ceste, zamjenu i ugrađivanje nove i poboljšanje vertikalne prometne signalizacije i opreme ceste, saniranje odrona, zaštitu ceste od podlokavanja, pojedinačne korekcije geometrijskih elemenata ceste radi poboljšanja sigurnosti prometa, poboljšanje uvjeta prometa uređenjem stajališta, odmorišta, pješačkih staza, obnovu i postavu instalacija, opreme i uređaja ceste te druge propisane radove. Izvanredno održavanje cestovnih objekata obuhvaća zamjenu kolnika i hidroizolacije, popravak ili zamjenu rasponske konstrukcije, stupova, upornjaka, sustava za odvodnju, ležajeva i prijelaznih naprava, zaštitu stupova i upornjaka od podlokavanja, cjelovitu antikorozivnu zaštitu, sanaciju i zaštitu betonskih površina, sanaciju i obnovu zidova te druge propisane radove.

– Zimska služba

Prema odredbama Pravilnika o održavanju cesta, zimska služba je uobičajeni izraz za mjere i aktivnosti koje se provode u zimskom razdoblju, koje u pravilu traje od 15. studenoga tekuće do 15. travnja sljedeće godine, i kojima prethodi donošenje posebnog izvedbenog programa u cilju osiguravanja odvijanja cestovnog prometa uz najveću moguću sigurnost i prihvatljive troškove. Izvedbeni program zimske službe za županijske i lokalne ceste donose županijske uprave za ceste, na prijedlog pravne ili fizičke osobe kojoj je ustupljeno izvođenje radova redovitog održavanja cesta. Izvedbenim programom zimske službe utvrđuju se organizacijska shema ustroja, nadležnosti i odgovornosti izvođača zimske službe; raspored mjesata stalne pripravnosti; karta cestovne mreže s označenim razinama prednosti i polaznim i završnim točkama djelovanja zimske službe; raspored mehanizacije, opreme, materijala za posipanje cesta i radne snage potrebne za izvođenje planiranih radova; raspored dežurstva, obvezne prisutnosti, stupnjevi pripravnosti i raspored radnih skupina; nacrt posipanja protiv poledice i uklanjanja snijega; mjesata i način isključivanja pojedinih vrsta vozila u zimskim uvjetima te način prikupljanja podataka i shema obavještavanja o stanju i prohodnosti cesta.

Pripremni radovi zimske službe izvode se prije početka zimskoga razdoblja u cilju omogućavanja njezinog učinkovitog djelovanja, a obuhvaćaju pripremu cesta i njihovog neposrednog okoliša (postavljanje dopunske prometne signalizacije na opasnim mjestima, snježnih kolaca i naprava, provođenje mjera za zaštitu od snježnih zapuha i slično), mehanizacije, prometne signalizacije, opreme i posipnog materijala te osposobljavanje i stručno usavršavanje radnika koji sudjeluju u obavljanju zimske službe. Održavanje prohodnosti pojedinih cesta u zimskom razdoblju određuje se prema razini prednosti koja je utvrđena godišnjim planom, ovisno o vrsti ceste, gustoći i strukturi prometa, zemljivo-klimatskim uvjetima i lokalnim potrebama. Razvrstavanje županijskih i lokalnih cesta prema razini prednosti određuju županijske uprave za ceste na način da osiguraju i usklade prohodnost cjelokupne mreže županijskih i lokalnih cesta. Osiguranje prohodnosti županijskih i lokalnih cesta podrazumijeva da visina snijega na kolniku ne prelazi 15 cm i da je promet omogućen vozilima sa zimskom opremom. Iznimno, zimska služba nije dužna osigurati prohodnost ceste u uvjetima vrlo intenzivnog snježenja uz olujni vjetar i velikih snježnih zapuha ili lavina, kao i kod iznenadno nastale poledice na većem području, npr. zbog ledene kiše, koju nije moguće otkloniti raspoloživim sredstvima.

– Nadzor i pregled županijskih i lokalnih cesta i cestovnih objekata

Prema odredbama Pravilnika o održavanju cesta, nadzor nad stanjem županijskih i lokalnih cesta i cestovnih objekata obavljaju županijske uprave za ceste, putem redovitih i izvanrednih pregleda cesta i cestovnih objekata, i izvođač radova redovitog održavanja cesta, putem ophodarske službe. Županijske uprave za ceste dužne su voditi evidenciju o obavljenim pregledima cesta i sve prikupljene podatke pohraniti na propisani način. O obavljenom pregledu ceste, službena osoba županijske uprave za ceste ili izvođača radova redovitog održavanja ceste, sastavlja zapisnik koji je sastavni dio evidencije o obavljenim pregledima. Zapisniku o obavljenom pregledu ceste prilaže se i prikupljeni dokazi (slike, skice, izjave i slično). Prikupljeni podaci o stanju ceste čine temeljnu podlogu za planiranje potrebnih zahvata na održavanju cesta.

Redoviti pregledi županijskih i lokalnih cesta i cestovnih objekata obavljaju se prema rasporedu utvrđenom na temelju mjesecnog odnosno višemjesečnog operativnog programa održavanja cesta, obvezan im je nazočiti predstavnik izvođača radova redovitog održavanja, a dijele se na sezonske preglede cesta te na godišnje i glavne preglede cestovnih objekata svjetlog raspona 5 m i više. Sezonski pregledi cesta obavljaju se dva puta godišnje, u pravilu nakon zimskog razdoblja (ožujak – svibanj) i u jesen (rujan – studeni), radi provjere stanja i utvrđivanja stupnja odnosno veličine oštećenja cesta. Čelični i drveni cestovni objekti pregledavaju se najmanje jednom godišnje, a ostali najmanje jednom svake dvije godine, pri čemu je potrebno pregledati sve dostupne dijelove objekta te, ovisno o nalazu ili zbog prethodnog zahtjeva inspekcije za ceste, obaviti i specijalistička mjerena i ispitivanja. Glavni pregledi cestovnih objekata obavljaju se najmanje jednom u šest godina, pri čemu se pregledavaju svi dijelovi objekta i provode potrebna specijalistička mjerena i ispitivanja. O redovitom pregledu cesta službena osoba sastavlja izvještaj koji mora sadržavati podatke o stanju pregledanog dijela ceste odnosno objekta i prijedlog o radovima koje je potrebno izvesti radi redovitog održavanja ceste.

Izvanredni pregledi županijskih i lokalnih cesta obavljaju se nakon nastanka događaja kao što su prirodne katastrofe, teže prometne nesreće, požari, eksplozije, klizanje terena i drugi izvanredni događaji koji imaju negativan utjecaj na ceste; pri određivanju sposobnosti ceste za preuzimanje prekomjernih ili izvanrednih opterećenja; prije isteka garancijskog roka nakon izgradnje ili rekonstrukcije te na zahtjev inspekcije za ceste. Županijske uprave za ceste određuju sadržaj i opseg izvanrednog pregleda ceste i imenuju Povjerenstvo za obavljanje pregleda. Povjerenstvo sastavlja izvješće o izvanrednom pregledu, s prijedlogom potrebnih mjera, koje je u roku od sedam dana dužno dostaviti inspekciji cesta i Ministarstvu.

Ophodarska služba je dužna nadzirati sva događanja koja utječu na županijsku ili lokalnu cestu i promet na njoj, vizualno pregledavati stanje svih njezinih sastavnih dijelova te obaviti manje radove održavanja i provoditi potrebne mjere i radnje za zaštitu ceste, koje je u mogućnosti obaviti s propisanom opremom i raspoloživim sredstvima. Dužna je najmanje jednom mjesечно pregledati cestovne objekte, prvenstveno elemente i one dijelove koji se odnose na stabilnost, funkcionalnost, trajnost i sigurnost odvijanja prometa. Podatke o izvršenom pregledu i obavljenim radovima ophodarska služba obvezna je zapisati i na propisani način pohraniti te dostaviti županijskoj upravi za ceste. Poslovi ophodnje na cesti, uvjeti za uspostavu ophodnje, potrebno osoblje i oprema, provođenje mjera za zaštitu cesta i prometa te radovi, radnje i druge aktivnosti koje obavlja ophodar propisani su odredbama Pravilnika o ophodnji javnih cesta (Narodne novine 75/14 i 7/21). Prema odredbama navedenog Pravilnika, sve informacije o stanju i prohodnosti javne ceste kao i svi događaji uočeni na ophodarskoj dionici unose se u ophodarski dnevnik koji se vodi posebno za svaku ophodarsku dionicu.

Sastoje se od korica i niza pojedinačnih, uvezanih i numeriranih listova koji trebaju sadržavati naziv nadležnog upravitelja ceste, broj i opis ceste, nazine krajnjih točaka ophodarske dionice, ukupnu duljinu ophodarske dionice, ime i prezime ophodara, registrske oznake ophodarskog vozila, datum, sat početka i završetka ophodnje, opis utvrđenog stanja i prohodnosti ophodarske dionice, opis uočenih aktivnosti na ophodarskoj dionici, popis obavljenih radova redovitog održavanja, ime i prezime osobe i sat predaje obavijesti dežurnoj osobi u mjestu stalnog dežurstva te rubriku za upis ostalih zapažanja s prijedlogom mjera. U ophodarski dnevnik se unose i osnovni podaci o prometnim nesrećama koje su se dogodile u vrijeme ophodnje.

Prema odredbama Zakona o cestama, Ministarstvo obavlja inspekcijski nadzor nad javnim cestama putem inspekcije za ceste. Prilikom provedbe inspekcijskog nadzora inspektor za ceste nadzire radove redovitog i izvanrednog održavanja cesta, pregledava dokumentaciju za te radove i određuje mјere za otklanjanje nepravilnosti koje bi mogле prouzročiti pogoršanje stanja ceste ili ugroziti sigurnost prometa te provodi druge propisane mјere i radnje, o čemu donosi rješenje koje se dostavlja na provedbu upravitelju javne ceste.

Informiranje javnosti

U skladu s odredbama Zakona o ustanovama (Narodne novine 76/93, 29/97, 47/99, 35/08, 127/19 i 151/22), županijske uprave za ceste, kao ustanove osnovane za trajno obavljanje djelatnosti od javnog interesa sukladno istom Zakonu, dužne su pravodobno i istinito informirati javnost o obavljanju djelatnosti za koju su osnovane. Jedan od načina informiranja su objave putem mrežnih stranica, na način i pod uvjetima propisanim Zakonom o pravu na pristup informacijama (Narodne novine 25/13, 85/15 i 69/22). Prema odredbama navedenog Zakona, tijela javne vlasti obvezna su na mrežnim stranicama na lako pretraživ način objavljivati zakone i ostale propise koji se odnose na njihovo područje rada, opće akte i odluke koje donose, godišnje planove, programe, strategije, upute, izvješća o radu, finansijska izvješća i druge odgovarajuće dokumente koji se odnose na područje rada tijela javne vlasti, informacije o javnim uslugama koje tijelo javne vlasti pruža, podatke o izvoru financiranja, proračun, finansijski plan ili drugi odgovarajući dokument kojim se utvrđuju prihodi i rashodi tijela javne vlasti te podatke i izvješća o izvršenju proračuna, finansijskog plana ili drugog odgovarajućeg dokumenta, informacije o dodijeljenim bespovratnim sredstvima, sponzorstvima, donacijama ili drugim pomoćima, uključujući popis korisnika i visinu iznosa, informacije o postupcima javne nabave, dokumentaciju potrebnu za nadmetanje, informacije o izvršavanju ugovora i druge informacije za koje postoji obveza objavljivanja sukladno zakonu kojim se uređuje javna nabava, obavijesti o raspisanim natječajima, dokumentaciju potrebnu za sudjelovanje u natječajnom postupku te obavijest o ishodu natječajnog postupka, informacije o unutarnjem ustrojstvu tijela javne vlasti, s imenima čelnika tijela i voditelja ustrojstvenih jedinica i njihovim podacima za kontakt, zaključke sa službenih sjednica tijela javne vlasti i službene dokumente usvojene na tim sjednicama te informacije o radu formalnih radnih tijela iz njihove nadležnosti na kojima se odlučuje o pravima i interesima korisnika, obavijest o načinu i uvjetima ostvarivanja prava na pristup informacijama i ponovnu uporabu informacija na vidljivu mjestu, s podacima za kontakt službenika za informiranje, potrebnim obrascima ili poveznicama na obrasce te visinom naknade za pristup informacijama i ponovnu uporabu informacija, odgovore na najčešće postavljena pitanja, o načinu podnošenja upita građana i medija, kao i ostale informacije (vijesti, priopćenja za javnost, podaci o aktivnostima), u svrhu informiranja javnosti o svom radu i izvršavanju obveza i ostvarivanju prava građana. Županijske uprave za ceste su navedene u popisu tijela javne vlasti objavljenom na mrežnim stranicama Vlade Republike Hrvatske te su obvezne objavljivati propisane dokumente i informacije na svojim mrežnim stranicama.

UPRAVLJANJE ŽUPANIJSKIM I LOKALNIM CESTAMA NA PODRUČJU BRODSKO-POSAVSKE ŽUPANIJE

Odlukom Županijske skupštine iz lipnja 1997. osnovana je Uprava za ceste, kao pravna osoba za upravljanje, građenje, rekonstruiranje i održavanje županijskih i lokalnih cesta na području Županije. Upravom za ceste upravlja ravnatelj, kojega imenuje Upravno vijeće. Upravno vijeće ima pet članova, koje imenuje župan. Članovi Upravnog vijeća primaju naknadu čiju visinu utvrđuje župan Brodsko-posavske županije. Odlukom župana iz veljače 2015., mjeseca naknada predsjedniku Upravnog vijeća utvrđena je u netoiznosu od 265,45 eura, a članovima u netoiznosu od 199,08 eura. Organizacijske jedinice Uprave za ceste su ravnatelj, organizacijska jedinica za obavljanje poslova građenja i pojačanog održavanja županijskih i lokalnih cesta, organizacijska jedinica za obavljanje poslova održavanje i zaštitu županijskih i lokalnih cesta, služba za financije i računovodstvo te služba za javnu nabavu, pravno-kadrovske i opće poslove. Uprava za ceste je koncem 2023. imala jedanaest zaposlenika.

Prema Odluci o razvrstavanju javnih cesta, na području Županije razvrstane su 54 županijske ceste i 56 lokalnih cesta. Pet županijskih i pet lokalnih cesta su međužupanijske ceste te su razvrstane i na području susjednih županija. Uprava za ceste upravlja županijskim i lokalnim cestama razvrstanima na području Županije i dijelovima međužupanijskih županijskih i lokalnih cesta do granice Županije. Prema podacima iz evidencije županijskih i lokalnih cesta, Uprava za ceste upravlja županijskim cestama ukupne duljine 445,672 km i lokalnim cestama ukupne duljine 195,101 km.

Evidencije o županijskim i lokalnim cestama

Prema odredbama članka 32. Zakona o cestama, upravitelji javnih cesta dužni su podatke iz svojih baza podataka o javnim cestama prenosići Hrvatskim cestama d.o.o., koje vode jedinstvenu bazu podataka o javnim cestama. Sadržaj, ustroj i način vođenja baze podataka utvrđen je Pravilnikom o sadržaju, ustroju i načinu vođenja baze podataka o javnim cestama i objektima na njima (Narodne novine 56/15).

Prema odredbama Pravilnika o sadržaju, ustroju i načinu vođenja baze podataka o javnim cestama i objektima na njima, baza podataka o javnim cestama je skup međusobno povezanih podataka, koji interakcijom omogućavaju pregled stanja javnih cesta i objekata na njima, sastavnih elemenata i prometa koji se po njima odvija, a koji se na odgovarajući način i pod određenim uvjetima koriste za potrebe upravljanja, građenja, održavanja, zaštite javnih cesta i prometa na njima te za potrebe službenih statistika, državnih upravnih tijela, međunarodnih organizacija i drugih pravnih i fizičkih osoba. Bazu podataka o javnim cestama čine Prostorna baza podataka, koja sadrži georeferencirane vektorske podatke o osima javnih cesta, jedinstveni adresni sustav javnih cesta i druge tematske GIS slojeve neophodne za prostorno analiziranje i prikazivanje, i Alfanumerička baza podataka, koja sadrži opisne, brojčane i grafičke tehničke podatke o cestama i objektima na njima. Prostorna baza podataka je temelj cjelokupne baze podataka o javnim cestama, gdje se na georeferencirane vektorske prostorne podatke o osima cesta vežu alfanumerički podaci o cestama, koristeći GIS tehnologiju i primjenjujući pravila i tehničke specifikacije jedinstvenog adresnog sustava, te se na taj način mogu prostorno locirati. Alfanumeričku bazu podataka čine propisani obvezni i preporučljivi tehnički podaci za pojedine skupine javnih cesta. Obvezni tehnički podaci moraju se redovito prikupljati i unositi u bazu, dok se preporučljivi tehnički podaci mogu prikupljati redovito ili samo za pojedine analize stanja cesta i objekata na njima, ovisno o potrebama.

Hrvatske ceste d.o.o. nadležne su za prikupljanje, obradu, ažuriranje, verifikaciju i održavanje podataka Prostorne baze podataka, a županijske uprave za ceste za prikupljanje, obradu, ažuriranje, verifikaciju i održavanje tehničkih podataka Alfanumeričke baze podataka za županijske i lokalne ceste kojima upravljaju. Hrvatske ceste d.o.o. osiguravaju tehničke i programske osnove za ustrojavanje, vođenje i korištenje baze podataka o javnim cestama te preuzimanje i unošenje podataka putem *web* aplikacije. Županijske uprave za ceste dužne su unositi podatke u Alfanumeričku bazu podataka o javnim cestama putem *web* aplikacije te su odgovorne za pravovremenost i točnost unesenih podataka, a unos podataka mogu obavljati ovlašteni djelatnici koji dobivaju jedinstveni identifikacijski broj i lozinku za prijavljivanje u bazu.

Za potrebe vođenja vlastite baze podataka o županijskim i lokalnim cestama kojima upravlja, Uprava za ceste s dobavljačem zaključuje godišnje ugovore o održavanju pipGIS® programskog rješenja za vođenje jedinstvene baze prostornih podataka, odnosno prikupljanja, obrade, ažuriranja, verifikacije i održavanja tehničkih podataka o cestama. Godišnja naknada za navedenu uslugu u 2022. i 2023. ugovorena je u iznosu od 7.963,32 eura, a obračunava se i plaća u jednakim mjesecnim iznosima. Baza podataka o županijskim i lokalnim cestama, koju vodi Uprava za ceste, omogućava kartografski prikaz mreže županijskih i lokalnih cesta, tehničke podatke o županijskim i lokalnim cestama (širina, stanje i tip kolnika, dionice županijskih i lokalnih cesta, granice županije, gradova i općina, granice nadležnosti pravne osobe koja upravlja cestom, podatke o semaforima, horizontalnoj, vertikalnoj, turističkoj i ostaloj signalizaciji, željezničko-cestovnim prijelazima, mostovima, autobusnim stajalištima, zaštitnim ogradama, smjerokaznim stupićima), prikaz zemljишnih čestica na kojima su županijske i lokalne ceste i povezanost s Državnom geodetskom upravom i Zemljишnoknjižnim odjelom te videozapise županijskih i lokalnih cesta. Prema obrazloženju Uprave za ceste, Hrvatske ceste d.o.o. i Uprava za ceste koriste isto programsko rješenje za vođenje jedinstvene baze podataka o javnim cestama te imaju pristup bazi podataka Uprave za ceste i mogućnost preuzeti potrebne podatke

Prema odredbama članaka 123. i 124. Zakona o cestama, javne ceste se upisuju u zemljische knjige kao javno dobro u općoj uporabi i kao neotuđivo vlasništvo Republike Hrvatske, uz upis pravne osobe koja upravlja javnom cestom. Upis javnih cesta za koje je izrađena snimka izvedenog stanja i koje su evidentirane u katastru provodi zemljishnoknjižni sud po službenoj dužnosti na temelju Odluke o razvrstavanju javnih cesta i prijavnog lista sa snimkom izvedenog stanja, koje zemljishnoknjižnom судu dostavlja tijelo nadležno za katastar. Javne ceste koje nisu evidentirane u katastru ili nije evidentirano njihovo stvarno stanje, evidentiraju se u katastru na temelju Odluke o razvrstavanju javnih cesta, geodetskog elaborata izvedenog stanja javne ceste i rješenja nadležnog zemljishnoknjižnog suda o provedbi prijavnog lista. Prijavni list za prethodnu provedbu u zemljishnoj knjizi zemljishnoknjižnom судu po službenoj dužnosti dostavlja nadležni ured za katastar, na temelju pregledanog i potvrđenog geodetskog elaborata izvedenog stanja javne ceste snimljenog prema pravilima propisanim posebnim zakonom, koji pribavlja i tijelu nadležnom za katastar dostavlja pravna osoba koja upravlja javnim cestama.

Uprava za ceste vodi evidencije (popis) zemljišnih čestica županijskih i lokalnih cesta koja sadrži podatke o evidencijskoj oznaci i opisu županijskih i lokalnih cesta, inventurnom broju, nazivu katastarske općine, podatke navedene u katastru (broj posjedovnog lista, broj katastarske čestice i površina izražena u m²), podatke navedene u zemljišnoknjižnom odjelu (broj zemljišnoknjižnog uloška, broj katastarske čestice, površina izražena u m², jutru i čhv, vlasništvo, nabavna vrijednost, ispravak vrijednosti i sadašnja vrijednost te napomena). Prema podacima iz navedene evidencije, u katastru i u zemljišnim knjigama kao javno dobro u općoj uporabi u vlasništvu Republike Hrvatske pod upravljanjem Uprave za ceste upisano je 16 županijskih i 15 lokalnih cesta ukupne duljine 141,575 km, dvije lokalne ceste duljine 1,530 km izgrađene su na zemljištu koje su u zemljišnim knjigama evidentirane kao savski nasip u vlasništvu Republike Hrvatske pod upravljanjem Hrvatskih voda i željeznička pruga u vlasništvu Republike Hrvatske pod upravljanjem Hrvatske željeznice infrastruktura d.o.o., Zagreb. Osim toga, županijske i lokalne ceste ukupne duljine 491,747 km djelomično su upisane u katastru i u zemljišnim knjigama kao javno dobro u općoj uporabi u vlasništvu Republike Hrvatske pod upravljanjem Županijske uprave za ceste (upisane su pojedine zemljišne čestice), a jedna županijska i tri lokalne ceste ukupne duljine 5,921 km u zemljišnim knjigama u cijelosti su upisane kao vlasništvu Republike Hrvatske i dvije jedinice lokalne samouprave. Prema očitovanju Uprave za ceste, do vremena obavljanja revizije (travanj 2024.) za četiri županijske i jednu lokalnu cestu ukupne duljine 13,086 km poduzete su aktivnosti za evidentiranje u katastru i u zemljišnim knjigama.

Prema podacima iz Registra proračunskih i izvanproračunskih korisnika, Uprava za ceste je izvanproračunski korisnik jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave te je obveznik primjene proračunskog računovodstva, u skladu s odredbom članka 2. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 158/23). Prema odredbama članaka 14. i 221. istog Pravilnika, obveznici primjene proračunskog računovodstva moraju osigurati računovodstvene podatke o dugotrajnoj nefinansijskoj imovini, po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) i s drugim potrebnim podacima, te na kraju svake poslovne godine provesti popis imovine i obveza radi svođenja njihovih postojećih knjigovodstvenih stanja na stvarna stanja utvrđena popisom.

Uprava za ceste vodi analitičku knjigovodstvenu evidenciju županijskih i lokalnih cesta kojima upravlja, po vrsti cesta te nabavnoj i otpisanoj vrijednosti, a svakoj cesti pridružen je identifikacijski (inventarski) broj pod kojim je evidentirana. Nabavna vrijednost 110 županijskih i lokalnih cesta u analitičkoj knjigovodstvenoj evidenciji koncem 2023. iskazana je u iznosu od 191.292.449,34 eura, otpisana vrijednost u iznosu od 28.427.209,07 eura, a sadašnja vrijednost u iznosu od 162.865.240,27 eura. Obavljen je godišnji popis imovine i obveza na kraju 2023. kojim su obuhvaćene sve županijske i lokalne ceste te je njihovo knjigovodstveno stanje usklaćeno sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom. Podaci o oznaci i nazivu županijskih i lokalnih cesta navedeni u analitičkoj knjigovodstvenoj evidenciji usklaćeni su s podacima iz Odluke o razvrstavanju javnih cesta.

Financiranje upravljanja županijskim i lokalnim cestama

Prema odredbama Zakona o cestama, izvori sredstava za financiranje županijskih i lokalnih cesta su godišnja naknada za uporabu javnih cesta, koja se plaća pri registraciji motornih i priključnih vozila, naknada za izvanredni prijevoz, naknada za prekomjernu uporabu javnih cesta, korisnička naknada, naknada za korištenje cestovnog zemljišta, naknada za obavljanje pratećih djelatnosti na javnoj cesti, naknada za financiranje građenja i održavanja javnih cesta, naknada za osnivanje prava služnosti i prava građenja na javnoj cesti, sredstva državnog proračuna i ostali izvori.

U tablici broj 2 daju se podaci o planiranim i ostvarenim prihodima i rashodima Uprave za ceste u 2022. i 2023., prema podacima iz godišnjih finansijskih planova, godišnjih izvješća o izvršenju finansijskog plana i godišnjih izvješća o poslovanju za 2022., odnosno 2023., donesenih u skladu s propisima o proračunu

Tablica broj 2

Planirani i ostvareni prihodi i rashodi Uprave za ceste u 2022. i 2023., prema podacima iz godišnjih finansijskih planova i godišnjih izvješća o izvršenju finansijskog plana

u eurima

Redni broj	Opis	2022.				2023.			
		Planirano	Ostvareno	Indeks	Udjel ostvarenih u ukupnim prihodima ili rashodima (u %)	Planirano	Ostvareno	Indeks	Udjel ostvarenih u ukupnim prihodima ili rashodima (u %)
1	2	3	4 (3/2*100)	5	6	7	8 (7/6*100)	9	
1. Prihodi za financiranje županijskih i lokalnih cesta	4.512.575,49	4.932.676,08	109,3	99,9	6.804.942,00	7.258.797,15	106,7	99,9	
1.1. Godišnja naknada za uporabu javnih cesta		4.611.839,54	102,2	93,4		4.889.480,72	101,6	67,3	
1.2. Naknada za izvanredni prijevoz		5.560,02	0,1	0,1		1.867,36	0,0	0,0	
1.3. Naknada za obavljanje pratećih djelatnosti na javnoj cesti	4.512.575,49	612,91	0,0	0,0		622,85	0,0	0,0	
1.4. Naknada za osnivanje prava služnosti i prava građenja na javnoj cesti		132.667,34	2,9	2,7		145.427,69	3,0	2,0	
1.5. Sredstva proračuna		181.996,27	4,0	3,7	1.990.842,00	2.221.398,53	111,6	30,6	
2. Drugi prihodi	2.919,90	5.653,99	193,6	0,1	2.7880,00	5.705,86	205,2	0,1	
Ukupno prihodi (1.+2.)	4.515.495,39	4.938.330,07	109,4	100,0	6.807.722,00	7.264.503,01	106,7	100,0	
3. Rashodi za građenje i održavanje županijskih i lokalnih cesta	5.690.394,59	4.853.205,50	85,3	87,7	7.185.884,00	4.553.685,47	63,4	83,7	
3.1. Građenje i rekonstrukcija	1.264.088,92	871.398,10	68,9	15,7	2.609.924,00	381.774,50	14,6	7,0	
3.2. Redovito održavanje	2.654.456,17	2.574.232,77	97,0	46,5	2.654.460,00	2.491.900,43	93,9	45,8	
3.3. Izvanredno održavanje	1.771.849,50	1.407.574,63	79,4	25,4	1.921.500,00	1.680.010,54	87,4	30,9	
4. Drugi rashodi za upravljanje županijskim i lokalnim cestama	195.102,53	339.743,40	174,1	6,1	207.050,00	358.672,53	173,2	6,6	
4.1. Doznaka dijela prihoda od godišnje naknade za uporabu javnih cesta Gradu Slavonskom Brodu za financiranje nerazvrstanih cesta	195.102,53	199.063,64	102,0	3,6	207.050,00	210.230,24	101,5	3,9	
4.2. Naknada za uređenje voda	-	37.019,00	-	0,7	-	37.019,02	-	0,7	
4.3. Naknade stanicama za tehnički pregled za obavljanje poslova naplate godišnje naknade za uporabu javnih cesta	-	73.367,08	-	1,3	-	77.466,41	-	1,4	
4.4. Geodetsko-katastarske usluge za potrebe upisa županijskih i lokalnih cesta u zemljische knjige i evidentiranja u katastru	-	30.293,68	-	0,5	-	33.956,86	-	0,6	
5. Rashodi Uprave za ceste	823.146,85	342.447,78	41,6	6,2	1.010.870,00	529.769,03	52,4	9,7	
5.1. Rashodi za zaposlene	331.143,41	274.514,30	82,9	5,0	418.020,00	330.346,52	79,0	6,1	
5.2. Materijalni rashodi	458.159,12	52.798,97	7,4	1,0	480.750,00	136.722,75	28,4	2,5	
5.3. Drugi rashodi Uprave za ceste	33.844,32	15.134,51	44,7	0,3	112.100,00	62.699,76	55,9	1,1	
Ukupno rashodi (3.+4+5.)	6.708.643,97	5.535.396,67	82,5	100,0	8.403.804,00	5.442.127,03	64,8	100,0	
Višak prihoda	-	-	-	-	-	1.822.375,98	-	-	
Manjak prihoda	-	597.066,63	-	-	-	-	-	-	
Preneseni višak prihoda i primitaka iz prethodnog razdoblja	-	2.193.148,54	-	-	-	1.596.081,91	-	-	
Višak prihoda i primitaka raspoloživ u sljedećem razdoblju	-	1.596.081,91	-	-	-	3.418.457,89	-	-	

– Prihodi

Uprava za ceste je u 2022. i 2023. vrijednosno najznačajnije prihode za financiranje županijskih i lokalnih cesta ostvarila iz godišnje naknade za uporabu javnih cesta, koja se plaća pri registraciji motornih i priključnih vozila i iz sredstava proračuna. Prema podacima Uprave za ceste, pribavljenima od Centra za vozila Hrvatske, u 2022. je na području Županije registrirano 61 617 vozila, dok je u 2023. registrirano 64 745 vozila, što je 5,1 % više. Prihodi ostvareni iz godišnje naknade za uporabu javnih cesta u 2023. povećani su za 6,2 % u odnosu na 2022. Prihodi ostvareni iz godišnje naknade za uporabu javnih cesta ostvareni su u ukupnom iznosu od 9.511.320,26 eura, od čega 4.611.839,54 eura tijekom 2022., a 4.899.480,72 eura tijekom 2023.

Prihodi ostvareni iz sredstava proračuna odnose se na prihode iz državnog proračuna u iznosu od 181.996,28 eura u 2022., odnosno u 2023. u iznosu od 2.221.398,53 eura. Sredstva su doznačena za održavanje, rekonstrukciju i građenje županijskih i lokalnih cesta u 2022. u iznosu od 181.996,28 eura, a 164.195,00 eura u 2023., za građenje biciklističke infrastrukture na županijskim i lokalnim cestama u iznosu od 66.361,40 eura u 2023. i za sanaciju cestovne infrastrukture oštećene u potresima od 28. prosinca 2020. u iznosu od 1.990.842,13 eura u 2023.

Prihodi iz državnog proračuna za održavanje, rekonstrukciju i građenje županijskih i lokalnih cesta ostvareni su na temelju odluka o dodjeli sredstava županijskim upravama za ceste za potporu održavanju, rekonstrukciji i građenju županijskih i lokalnih cesta u 2022. i 2023. Navedene odluke donijelo je Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture u prosincu 2022. i studenome 2023. Na temelju odluka, Uprava za ceste i Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture su u prosincu 2022. i 2023. zaključili ugovore kojima su utvrđena međusobna prava, obveze i odgovornosti u vezi s realizacijom proračunskih sredstava za održavanje, rekonstrukciju i građenje županijskih i lokalnih cesta. Uprava za ceste izvjestila je Ministarstvo o utrošku sredstava doznačenih tijekom 2022. Navedena sredstva za 2023. doznačena su u prosincu 2023., a rok za utrošak je do konca 2024.

Prihodi iz državnog proračuna za građenje biciklističke infrastrukture na županijskim i lokalnim cestama ostvareni su na temelju Odluke o dodjeli sredstava županijskim upravama za ceste za potporu građenja biciklističke infrastrukture na županijskim i lokalnim cestama u 2023., koju je donijelo Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture u prosincu 2023. Odlukom je utvrđen maksimalan iznos sufinanciranja biciklističke infrastrukture u iznosu od 66.361,40 eura, da se sredstva potpore županijskim upravama za ceste doznačavaju jednokratno, pri čemu se način podnošenja zahtjeva za isplatom, način i rokovi prijenosa i korištenja sredstava, nadzor nad korištenjem te način izvještavanja o korištenju sredstava uređuje ugovorom koji se zaključuje između Ministarstva i svake županijske uprave za ceste. U skladu s odredbama Odluke, Uprava za ceste i Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture su u prosincu 2023. zaključili ugovor kojima su utvrđena međusobna prava, obveze i odgovornosti u vezi s realizacijom proračunskih sredstava. Navedena sredstva su doznačena u prosincu 2023., a rok za utrošak je do konca 2024.

Uprava za ceste i Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture su u ožujku 2023. zaključili Ugovor o dodjeli bespovratnih finansijskih sredstava za operacije koje se financiraju iz Fonda solidarnosti Europske unije (za sanaciju cestovne infrastrukture oštećene u potresima od 28. prosinca 2020. u nadležnosti Uprave za ceste). Ugovorom je utvrđeno razdoblje prihvatljivosti troškova od 28. prosinca 2020. do 30. lipnja 2023., a bespovratna finansijska sredstva iznose 1.990.842,13 eura.

Ostali, vrijednosno manje značajni, prihodi za financiranje županijskih i lokalnih cesta ostvareni su iz naknade za izvanredni prijevoz, naknade za korištenje cestovnog zemljišta, naknade za obavljanje pratećih djelatnosti na javnoj cesti te naknade za osnivanje prava služnosti i prava građenja na javnoj cesti.

Prihodi iz naknade za izvanredni prijevoz ostvareni su u skladu s odredbama članka 46. Zakona o cestama, prema kojima se na javnoj cesti, iznimno od odredbe kojom je propisano da vozila u prometu na javnoj cesti, sama ili zajedno s teretom, moraju udovoljavati propisanim uvjetima za pojedine vrste vozila u pogledu dimenzija, ukupne mase i osovinskog opterećenja, može obaviti izvanredni prijevoz, na temelju dozvole za izvanredni prijevoz kojom se utvrđuju uvjeti i način obavljanja izvanrednog prijevoza te iznos i način plaćanja naknade i drugih troškova izvanrednog prijevoza. Dozvolu za izvanredni prijevoz izdaje pravna osoba koja upravlja javnom cestom, a ako se izvanredni prijevoz obavlja na više javnih cesta, dozvolu izdaju Hrvatske ceste d.o.o. O izdanim dozvolama za izvanredni prijevoz moraju se obavijestiti ministarstvo nadležno za unutarnje poslove, inspekcija za ceste i pravna osoba koja upravlja javnom cestom po kojoj se obavlja izvanredni prijevoz. Uvjeti i način obavljanja izvanrednog prijevoza, uvjeti i postupak za izdavanje dozvole za izvanredni prijevoz te mjerila za izračun naknade za izvanredni prijevoz propisani su odredbama Pravilnika o izvanrednom prijevozu. Prema odredbi članka 14. navedenog Pravilnika, upravitelji javnih cesta poslove izdavanja dozvola mogu povjeriti Hrvatskim cestama d.o.o. pri čemu zadržavaju pravo na utvrđenu naknadu za izvanredni prijevoz.

Ostvareni prihodi od naknade za izvanredni prijevoz odnose se na pripadajući dio naknade za izvanredni prijevoz koju je uplatilo društvo Hrvatske ceste d.o.o. za prethodne godine (od 2018. do 2021.), 2022. i 2023. Navedenu naknadu Hrvatske ceste d.o.o. upatile su Upravi za ceste u odnosu na realizirani put izvanrednog prijevoza.

Prihodi iz naknade za korištenje cestovnog zemljišta i naknade za obavljanje pratećih djelatnosti na javnoj cesti ostvareni su u skladu s odredbama članka 73. Zakona o cestama, prema kojima su svi korisnici cestovnog zemljišta za građenje pratećih uslužnih objekata na javnoj cesti i obavljanje pratećih djelatnosti ugostiteljstva, trgovine, usluga opskrbe gorivom, servisnih usluga i slično, obavljanje navedenih djelatnosti u već izgrađenim objektima, kao i korištenje samih površina cestovnog zemljišta za gospodarske djelatnosti, radi pružanja usluga korisnicima javne ceste, dužni plaćati naknadu za pravo korištenja cestovnog zemljišta na javnoj cesti, koje nastaje sklapanjem ugovora između pravne osobe koja upravlja javnom cestom i korisnika cestovnog zemljišta. Uvjeti i način korištenja cestovnog zemljišta, visina naknade za korištenje cestovnog zemljišta i naknade za obavljanje pratećih djelatnosti, postupak povjeravanja cestovnog zemljišta i pratećih uslužnih objekata na javnoj cesti na korištenje te prava i obveze u vezi s korištenjem cestovnog zemljišta i pratećih uslužnih objekata na javnoj cesti radi obavljanja pratećih djelatnosti propisani su odredbama Pravilnika o korištenju cestovnog zemljišta i obavljanju pratećih djelatnosti na javnoj cesti. Prema odredbama navedenog Pravilnika, korištenje cestovnog zemljišta povjerava se korisnicima javnim nadmetanjem. Iznimno se korištenje cestovnog zemljišta može povjeriti izravnim ugovaranjem ako u prethodno provedena dva javna nadmetanja nije pristigla niti jedna prihvatljiva ponuda te za postavljanje reklama, izgradnju parkirališta, postavljanje jednostavne građevine, primjerice kioska ili druge građevine gotove konstrukcije, i u drugim propisanim slučajevima.

Prihodi od naknada za korištenje cestovnog zemljišta ostvareni su na temelju rješenja izdanog obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima kojim je odobreno korištenje cestovnog zemljišta uz županijske ceste za postavljanje štandova za prodaju.

Štandovi su postavljani na površinama do 50 m² na rok od 30 dana, a naknada je utvrđena u visini određenoj Pravilnikom o korištenju cestovnog zemljišta i obavljanju pratećih djelatnosti na javnoj cesti. Osim toga, tijekom 2022. i 2023. cestovno zemljište je korišteno za postavljanje znakova obavijesti o zatvaranju prometa, a naknada je utvrđena prema Odluci o visini naknade troškova izdavanja upravnih akata Županijske uprave za ceste.

Prihodi iz naknade za osnivanje prava služnosti i prava građenja na javnoj cesti ostvareni su u skladu s odredbom članka 86. Zakona o cestama, kojom je propisano da se za korištenje javnih cesta na temelju prava služnosti, prava građenja, prava puta ili nekog drugog sličnog prava za komunalne, vodne, energetske građevine, kao i građevine elektroničkih komunikacija i povezane opreme plaća naknada u visini određenoj Odlukom o visini naknade za osnivanje prava služnosti i prava građenja na javnoj cesti. Osnivanje prava služnosti, prava građenja ili drugog sličnog prava na javnoj cesti utvrđuje se ugovorom između pravne osobe koja upravlja javnom cestom i korisnika prava. Navedenom Odlukom propisano je da se visina naknade za osnivanje prava služnosti i prava građenja na javnoj cesti, koju plaća investitor vodnih građevina, sukladno posebnom propisu, energetskih građevina te građevina elektroničke komunikacijske infrastrukture i druge povezane opreme na javnoj cesti, odnosno osoba koja je na temelju posebnog zakona ovlaštena upravljati tim građevinama i infrastrukturom, utvrđuje u godišnjem iznosu od 2,10 kn/m² (0,28 eura/m²) za polaganje vodovodnih, toplovodnih, parovodnih i kanalizacijskih vodova, odnosno u iznosu od 2,40 kn/m² (0,32 eura/m²) za polaganje produktovoda, plinovoda i naftovoda, za postavljanje elektroničke komunikacijske kabelske kanalizacije, vodova koji se postavljaju izvan kabelske kanalizacije i stupova nadzemne komunikacijske mreže i vodova integrirane infrastrukture kabelskih električnih vodova te za polaganje kabelskih električnih vodova i stupova zračne mreže ili javne rasvjete. Osnivanje prava služnosti, prava građenja ili drugog sličnog prava na javnoj cesti utvrđuje se ugovorom između upravitelja javne ceste i korisnika prava.

Uprava za ceste je s četiri trgovačka društva (trgovačko društvo registrirano za proizvodnju i distribuciju električne energije, trgovačko društvo za telekomunikacijske usluge te dva trgovačka društva javne vodoopskrbe i odvodnje) u prethodnim godinama i tijekom 2023. zaključila sporazume i ugovore o osnivanju prava služnosti na županijskim i lokalnim cestama za izgradnju distribucijske mreže, izgradnju elektroničke komunikacijske infrastrukture, gradnju vodovodne mreže, magistralnog vodoopskrbnog sustava i sustava odvodnje otpadnih i oborinskih voda na neodređeno vrijeme. Sporazumima i ugovorima je utvrđena naknada u visini određenoj Odlukom o visini naknade za osnivanje prava služnosti i prava građenja na javnoj cesti za postavljanje elektroničke komunikacijske kablovekske kanalizacije, vodova koji se postavljaju izvan kabelske kanalizacije i stupova nadzemne komunikacijske mreže te vodova integrirane infrastrukture i za polaganje kabelskih električnih vodova i stupova zračne mreže ili javne rasvjete iznosi 2,40 kn/m² (0,32 eura/m²), a za polaganje vodovodnih, toplovodnih, parovodnih i kanalizacijskih vodova iznosi 2,10 kn/m² (0,28 eura/m²). Prihod od naknade za osnivanje prava služnosti za izgradnju elektroničke komunikacijske infrastrukture ostvaren je u 2022. u iznosu od 131.848,54 eura odnosno 138.123,17 eura u 2023., za izgradnju distribucijske mreže u 2022. u iznosu od 818,80 eura odnosno u 2023. u iznosu od 5.486,07 eura, a za gradnju vodovodne mreže, magistralnog vodoopskrbnog sustava i sustava odvodnje otpadnih i oborinskih voda u 2023. u iznosu od 1.818,45 eura.

– Rashodi

Vrijednosno najznačajnije rashode Uprava za ceste ostvaruje za građenje i rekonstrukciju te redovito i izvanredno održavanje županijskih i lokalnih cesta, što čini 87,7 % ukupnih rashoda u 2022., odnosno 83,7 % u 2023. Slijede rashodi za funkcioniranje Uprave za ceste, koji čine 6,2 % ukupnih rashoda u 2022., odnosno 9,7 % u 2023. te drugi rashodi za upravljanje županijskim i lokalnim cestama, koji čine 6,1 % ukupnih rashoda u 2022., odnosno 6,6 % u 2023.

U okviru drugih rashoda za upravljanje županijskim i lokalnim cestama, vrijednosno najznačajniji rashodi odnose se na doznake dijela prihoda od godišnje naknade za uporabu javnih cesta Gradu Slavonskom Brodu za financiranje nerazvrstanih cesta na njegovom području u 2022. u iznosu od 199.063,64 eura, odnosno 210.230,24 eura u 2023. Izvršene su na temelju odredaba članaka 98. i 108. Zakona o cestama, prema kojima se sredstva za građenje, rekonstrukciju i održavanje nerazvrstanih cesta na području gradova koji su sjedišta županija, a koje su bile razvrstane u javne ceste Odlukom o razvrstavanju javnih cesta u državne ceste, županijske ceste i lokalne ceste (Narodne novine 54/08, 122/08, 13/09, 104/09 i 17/10), osiguravaju dijelom iz godišnje naknade za uporabu javnih cesta, koja se plaća pri registraciji motornih i priključnih vozila, proporcionalno udjelu duljine nerazvrstanih cesta na području grada u ukupnoj duljini županijskih i lokalnih cesta na području županije. Sredstva su doznačena prema mjerilima propisanim odredbom članka 8. Pravilnika o naplati godišnje naknade za uporabu javnih cesta što se plaća pri registraciji motornih i priključnih vozila, prema kojoj udjel duljine nerazvrstanih cesta na području Grada Slavonskog Broda u ukupnoj duljini županijskih i lokalnih cesta na području Županije iznosi 4,3 %.

Naknade stanicama za tehnički pregled za obavljanje poslova naplate godišnje naknade za uporabu javnih cesta isplaćene su u 2022. u iznosu od 73.367,08 eura, odnosno 77.446,41 euro u 2023. Navedena naknada plaća se pri registraciji motornih i priključnih vozila, a isplaćene su na temelju ugovora zaključenih sa stanicama za tehnički pregled. Prema odredbi članka 5. Pravilnika o naplati godišnje naknade za uporabu javnih cesta što se plaća pri registraciji motornih i priključnih vozila, pravne osobe u čijem su sastavu stanice za tehnički pregled vozila i županijske uprave za ceste dužne su sklopiti ugovor kojim će se regulirati uplata sredstava godišnje naknade za uporabu javnih cesta na račun županijske uprave za ceste, izdavanje potvrda o obračunatoj i naplaćenoj godišnjoj naknadi, vođenje evidencije o obračunanoj godišnjoj naknadi i obavljanju drugih poslova u vezi s naplatom. Uprava za ceste s pravnim osobama u čijem su sastavu stanice za tehnički pregled vozila zaključuje ugovore na vrijeme od dvije godine. U vrijeme obavljanja revizije (svibanj 2024.) na snazi su bili ugovori zaključeni s 41 pravnom osobom za razdoblje od srpnja 2022. do lipnja 2024. Naknada za obavljanje poslova u vezi s naplatom godišnje naknade za uporabu javnih cesta ugovorena je u iznosu od 1,00 euro po registriranom vozilu. Jamstvo za učinkovito obavljanje poslova naplate ugovoren je u obliku zadužnice na iznos u visini od 10,0 % uprihodjenog iznosa godišnje naknade u prethodnoj godini, koju su se pravne osobe obvezale dostaviti Upravi za ceste. Za isto razdoblje Uprava za ceste zaključila je i ugovor s Centrom za vozila Hrvatske o obavljanju poslova elektroničke obrade podataka u vezi s naplatom godišnje naknade, uz naknadu u iznosu od 0,25 eura po registriranom vozilu.

Naknada za uređenje voda u 2022. u iznosu od 37.019,04 eura odnosno u 2023. u iznosu od 37.019,04 eura plaćena je na temelju rješenja o obračunu naknade koja donose Hrvatske vode, u skladu s odredbama Zakona o financiranju vodnoga gospodarstva (Narodne novine 153/09, 90/11, 56/13, 154/14, 119/15, 120/16, 127/17, 66/19 i 36/24) prema kojima su vlasnici ili drugi zakoniti posjednici nekretnine, osim poljoprivrednog zemljišta, obveznici plaćanja naknade za uređenje voda, obračunavaju je i naplaćuju Hrvatske vode u visini koju je Uredbom o visini naknade za uređenje voda (Narodne novine 82/10 i 108/13) propisala Vlada Republike Hrvatske, a osnovica za obračun naknade je četvorni metar nekretnine za koju se naknada plaća. Prema rješenju Hrvatskih voda, koje je izdano u siječnju 2018. za razdoblje od 2018. do 2023., godišnja naknada za uređenje voda utvrđena je u iznosu od 37.019,02 eura, a obračunana je za 2.055.200,00 m² kolnika županijskih cesta i za 1.468.000,00 m² cestovnog pojasa uz županijske ceste.

Vrijednosno najznačajniji rashodi u okviru rashoda za funkcioniranje Uprave za ceste su rashodi za zaposlene, unutar kojih su iskazani rashodi za brutoplaće koji su u 2022. ostvareni u iznosu od 214.729,44 eura, a u 2023. u iznosu od 250.344,55 eura ili 2.068,96 eura prosječno mjesečno po zaposleniku. Rashodi za zaposlene u 2023. povećani su za 16,6 % u odnosu na 2022., a prema obrazloženju odgovorne osobe Uprave za ceste, rashodi su povećani zbog povećanja osnovice za obračun plaća od 1. siječnja 2023. i zapošljavanja tri djelatnika. Plaća zaposlenika Uprave za ceste isplaćuju se na temelju Pravilnika o unutarnjem redu i Pravilnika o radu, koje donosi Upravno vijeće Uprave za ceste. Navedenim pravilnicima su, između ostalog, utvrđena radna mjesta i koeficijenti, da je osnovna plaća umnožak koeficijenta služenosti poslova radnog mesta i osnovice za izračun plaće, uvećan za 0,5 % za svaku navršenu godinu radnog staža. Osnovna plaća utvrđuje se umnoškom koeficijenta složenosti poslova radnog mesta i osnovice za izračun plaće, koji su propisani istim pravilnikom.

Planiranje, građenje, rekonstrukcija i održavanje županijskih i lokalnih cesta

Prema odredbama Zakona o cestama, planski temelj za upravljanje županijskim i lokalnim cestama, kao dijelom mreže javnih cesta u Republici Hrvatskoj, je Strategija prometnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje od 2017. do 2030., kojom su utvrđeni ciljevi i plan razvitka županijskih i lokalnih te drugih javnih cesta u Republici Hrvatskoj. U skladu sa Strategijom, Vlada Republike Hrvatske donosi program građenja i održavanja javnih cesta za razdoblje od četiri godine. Posljednje četverogodišnje razdoblje za koje je navedeni program donesen je razdoblje od 2017. do 2020. Prioritet u građenju i održavanju županijskih i lokalnih te drugih javnih cesta i potreba njihova razvitka utvrđena Strategijom mora se temeljiti na prostornim, prometnim, tehničkim, ekološkim, demografskim i gospodarskim analizama, s gospodarski opravdanim prometno-tehničkim rješenjima radi povećanja sigurnosti, kapaciteta i protočnosti prometa.

Uprava za ceste i izabrani izvođač radova redovitog održavanja provode redovite preglede županijskih i lokalnih cesta i cestovnih objekata, provode analize te prate njihovo stanje. Prema očitovanju Uprave za ceste, pri uvrštavanju pojedinih cesta u planove građenja i održavanja, osnovni kriteriji za utvrđivanje prioriteta pojedinih cesta su stanje kolnika, prometna opterećenost i pojava opasnih mesta na kojima su učestale prometne nesreće. Prioritet izvanrednog održavanju su ceste kojima je potrebna obnova asfaltnog kolnika te radovi kojima se povećava sigurnost i kvaliteta prometa. Prije uvrštavanja pojedinih cesta u planove građenja i održavanja Uprava za ceste je riješila imovinskopravne odnose na cestama i cestovnom zemljištu.

- Planiranje

Prema odredbama članka 22. Zakona o cestama, program građenja i održavanja javnih cesta Vlade Republike Hrvatske, u dijelu koji se odnosi na županijske i lokalne ceste, ostvaruje se godišnjim planovima građenja i održavanja županijskih i lokalnih cesta, koje donose županijske uprave za ceste.

Uprava za ceste donijela je u studenome 2021. i prosincu 2022. godišnje planove građenja i održavanja županijskih i lokalnih cesta za 2022., odnosno 2023. Izmjene i dopune Plana za 2022. Uprava za ceste donijela je u svibnju 2022., a Izmjene Plana za 2023. u svibnju 2023. Planovi građenja i održavanja, izmjene planova i finansijski planovi su uravnoteženi. Navedeni godišnji planovi te njihove izmjene i dopune doneseni su uz prethodnu suglasnost Županijske skupštine.

U tablici broj 3 daju se podaci o rashodima za ostvarivanje programa građenja i održavanja županijskih i lokalnih cesta na području Županije u 2022. i 2023., prema podacima iz godišnjih planova građenja i održavanja županijskih i lokalnih cesta te godišnjih izvješća o građenju i održavanju županijskih i lokalnih cesta za 2022., odnosno 2023.

Tablica broj 3

Planirani i ostvareni rashodi za građenje i održavanje županijskih i lokalnih cesta u 2022. i 2023., prema podacima iz godišnjih planova građenja i održavanja županijskih i lokalnih cesta te godišnjih izvješća o građenju i održavanju županijskih i lokalnih cesta

u eurima

Redni broj	Opis	2022.				2023.			
		Planirano	Ostvareno	Indeks	Udjel ostvarenih u ukupnim rashodima (u %)	Planirano	Ostvareno	Indeks	Udjel ostvarenih u ukupnim rashodima (u %)
	1	2	3	4 (3/2*100)	5	6	7	8 (7/6*100)	9
1.	Građenje i rekonstrukcija županijskih i lokalnih cesta	1.264.088,92	871.398,37	68,9	18,0	2.609.924,00	381.774,50	14,6	8,4
1.1.	Građenje	1.033.910,67	734.854,74	71,1	15,1	2.215.000,00	308.021,99	13,9	6,8
1.2.	Rekonstrukcija	111.487,16	108.046,32	96,9	2,2	310.000,00	70.002,51	22,6	1,5
1.3.	Izrada projektnе dokumentacije i drugi pripremni radovi za potrebe građenja i rekonstrukcije	118.691,09	28.497,31	24,0	0,6	84.924,00	3.750,00	4,4	0,1
2.	Redovito održavanje županijskih i lokalnih cesta	2.654.456,17	2.574.232,77	97,0	53,0	2.654.460,00	2.491.900,43	93,9	54,7
2.1.	Nadzor i pregled cesta i objekata	10.372,12	10.413,20	100,4	0,2	10.375,00	10.351,59	99,8	0,2
2.2.	Održavanje prometnih površina	1.152.646,22	1.240.350,95	107,6	25,6	1.150.585,00	1.194.584,43	103,8	26,2
2.3.	Održavanje bankina	300.529,10	252.124,69	83,9	5,2	300.000,00	245.506,05	81,8	5,4
2.4.	Održavanje pokosa	3.478,38	4.084,17	117,4	0,1	3.500,00	9.008,38	257,4	0,2
2.5.	Održavanje sustava odvodnje	53.498,82	72.253,53	135,1	1,5	53.500,00	92.491,90	172,9	2,0
2.6.	Održavanje prometne signalizacije i opreme	202.133,49	149.394,24	73,9	3,1	200.500,00	107.915,40	53,8	2,4
2.7.	Održavanje cestovnih naprava i uređaja	14.208,64	14.306,86	100,7	0,3	13.750,00	14.191,39	103,2	0,3
2.8.	Održavanje vegetacije	373.633,70	415.989,15	111,3	8,6	375.000,00	407.690,53	108,7	9,0
2.9.	Održavanje cestovnih objekata	36.811,82	26.880,87	73,0	0,6	36.250,00	19.721,90	54,4	0,4
2.10.	Interventni radovi	6.599,72	7.603,51	115,2	0,2	6.250,00	5.938,51	95,0	0,1
2.11.	Zimska služba	500.544,16	380.831,60	76,1	7,8	504.750,00	384.500,35	76,2	8,4
3.	Izvanredno održavanje županijskih i lokalnih cesta	1.771.849,50	1.407.574,63	79,4	29,0	1.921.500,00	1.680.010,54	87,4	36,9
3.1.	Obnavljanje i zamjena kolničkog zastora	1.678.943,53	1.331.706,29	79,3		1.771.500,00	1.613.827,59	91,1	35,4
3.2.	Zamjena, uređenje nove i poboljšanje vertikalne prometne signalizacije i opreme ceste na većim dijelovima ceste	0,0	0,00	0,0	0,0	150.000,00	52.395,45	34,9	1,2
3.3.	Saniranje odrona	0,0	0,00	0,0	0,0		13.787,50	9,2	0,3
3.4.	Uređenje raskrižja	92.905,97	75.868,34	81,7	1,6	0,00	0,00	0,0	0,0
Sveukupno 1+2+3		5.690.394,59	4.853.205,77	85,3	100,0	7.185.884,00	4.553.685,47	63,4	100,0

Vrijednosno najznačajniji rashodi za ostvarivanje programa građenja i održavanja županijskih i lokalnih cesta na području Županije odnose se na rashode za redovito održavanje županijskih i lokalnih cesta. Slijede rashodi za građenje i rekonstrukciju te rashodi za izvanredno održavanje županijskih i lokalnih cesta.

– Građenje i rekonstrukcija

Rashodi za građenje županijskih i lokalnih cesta ostvareni u 2022. i 2023. u iznosu od 1.042.876,73 eura odnose se na izgradnju autobusnih stajališta na pet županijskih cesta (ŽC4158, ŽC4215, ŽC4218, ŽC4244 i ŽC4202), ugradnju semafora na županijskim cestama ŽC4202 i ŽC4210, izgradnju dionica na županijskoj cesti ŽC4162 i tri lokalne ceste (LC41068, LC42042 i LC42054) ukupne duljine 7,970 km, izradu projektne dokumentacije, geodetske usluge i izradu kontrole opasnosti za izgradnju pješačkog mosta na lokalnoj cesti LC42039 u naselju Tomica i gradnju kružnog toka na županijskoj cesti ŽC4202 u naselju Vrpolje.

Izvođenje radova na izgradnji autobusnih stajališta, ugradnji semafora, pješačkih staza, cesta, pješačkog mosta i kružnog toka, obavljanje usluga stručnog nadzora nad izvođenjem radova i koordinatora zaštite na radu u fazi izvođenja radova i obavljanje usluga kontrolnih ispitivanja izvedenih radova, nakon provedenih otvorenih postupaka javne nabave i jednostavne nabave, povjereni je izvođačima koji su registrirani, specijalizirani i opremljeni za poslove koji su im povjereni. S izabranim izvođačima zaključeni su ugovori kojima su utvrđene vrijednosti radova, rokovi i dinamika izvođenja radova, ugovorna kazna u slučaju neizvršavanja radova u ugovorenom roku, produženje roka za izvođenje radova, obveze ugovaratelja i naručitelja, obračun i plaćanje izvedenih radova te završne odredbe.

Radovi izgradnje autobusnih stajališta, semafora i dionice lokalne ceste LC41068 započeti su i završeni u tijekom 2022. odnosno 2023., a radovi na izgradnji pješačkog mosta na lokalnoj cesti LC42039 i dionica lokalnih cesta LC42042 i LC42054 nisu završeni u 2022. te su planirani i završeni tijekom 2023. Ugovori s izvođačima radova na izgradnji dionica LC42042 i LC42054 zaključeni su u kolovozu odnosno studenome 2022., a rok izvođenja radova je 60 kalendarskih dana od uvođenja u posao. Na temelju zaprimljenih zahtjeva za produženje roka, s izvođačima radova su zaključeni dodaci ugovora kojima su produženi rokovi izvođenja radova zbog nepovoljnih vremenskih uvjeta koji su odgodili početak uvođenja u posao, pogoršanja vremenskih uvjeta tijekom izvođenja radova odnosno izvođač radova nije na vrijeme zaprimio potreban materijal.

Tijekom 2023. započeti radovi na izgradnji dionice županijske ceste ŽC4162, kružnog toka na županijskoj cesti ŽC4202 i LC44138 u naselju Vrpolje i dionice lokalne ceste LC42042 te rekonstrukciji raskrižja na županijskoj cesti ŽC4210 u kružni tok u naselju Oprisavci nisu završeni do konca godine te su planirani planom gradnje i održavanja za 2024.

S izabranim izvođačima radova su, nakon provedenih otvorenih postupaka javne nabave u rujnu 2023. zaključeni ugovori o izvođenju radova s rokom završetka radova 90 kalendarskih dana od uvođenja u posao. Zbog nepovoljnih vremenskih uvjeta izvođači radova su uvedeni u posao 2. studenoga odnosno 3. prosinca 2023. te su im, na zahtjev, odobreni produžeci roka izvođenja radova za 28 kalendarskih dana za izgradnju kružnog toka na županijskoj cesti ŽC4202 i LC44138 u naselju Vrpolje odnosno za 60 kalendarskih dana za izgradnju dionice lokalne ceste LC42042 o čemu su zaključeni dodaci ugovorima. Navedeni radovi su završeni do lipnja 2024.

Za radove na izgradnji županijske ceste ŽC4162 u duljini 5 000 m na dionici Brčino – Brodski Zdenci s izabranim izvođačem radova ugovor za izvođenje radova zaključen je u rujnu 2023. u vrijednosti od 1.186.061,25 eura, a rok izvođenja radova je jedna godina.

Rashodi za rekonstrukciju županijskih i lokalnih cesta ostvareni u 2022. i 2023. u iznosu od 178.048,83 eura odnose se na poslove rekonstrukcije zavoja u naselju Novi Grad duljine 0,600 km i rekonstrukciju raskrižja u naselju Oprisavci na županijskoj cesti ŽC4210. Poslovi rekonstrukcije zavoja u naselju Novi Grad odnose se na izvođenje radova, kontrolna ispitivanja, stručni nadzor i izvođenje geodetskih radova, a poslovi rekonstrukcije raskrižja u kružni tok u naselju Oprisavci na izvođenje radova.

Izvođenje radova na rekonstrukciji raskrižja na županijskoj cesti ŽC4210 u kružni tok u naselju Oprisavci, nakon provedenog otvorenog postupka javne nabave, povjereni je izvođaču radova registriranom, specijaliziranom i opremljenom za poslove koji su mu povjereni. Ugovor o izvođenju radova zaključen je 28. rujna 2023. s rokom završetka radova 90 kalendarskih dana od uvođenja u posao. Zbog nepovoljnih vremenskih uvjeta izvođač radova je uveden u posao 3. prosinca 2023. te mu je, na zahtjev, odobren produžetak roka izvođenja radova za 60 kalendarskih dana o čemu je zaključen dodatak ugovoru. Navedeni radovi su završeni u travnju 2024.

Obavljanje usluga stručnog nadzora nad izvođenjem radova i usluga kontrolnih ispitivanja izvedenih radova povjereni je izvođačima odabranima u jednostavnim postupcima javne nabave. S odabranim izvođačima zaključeni su ugovori o izvođenju radova, odnosno obavljanju usluga. Ugovoreni radovi i usluge obavljeni su na ugovoren način te obračunani i plaćeni po ugovorenim cijenama, na temelju obračunskih situacija izvedenih radova koje je ovjerio nadzorni inženjer, odnosno računa za obavljene usluge.

Rashodi za izradu projektne dokumentacije i druge pripremne radove za potrebe rekonstrukcije županijskih i lokalnih cesta ostvareni u 2022. i 2023. u iznosu od 32.247,25 eura odnose se na troškove pripreme i izrade projektne dokumentacije, izradu geodetskih elaborata, upravne pristojbe, izradu troškovnika, kontrolna ispitivanja, izvođenje geodetskih radova i druge troškove za potrebe rekonstrukcije županijskih i lokalnih cesta.

– Redovito održavanje

Prema odredbi članka 33. Zakona o cestama, pravna osoba koja upravlja javnom cestom radove redovitog održavanja javnih cesta može ustupiti za razdoblje od četiri godine. Uprava za ceste je u otvorenom postupku javne nabave radove redovitog održavanja županijskih i lokalnih cesta ustupila trgovačkom društvu registriranom i specijaliziranom za obavljanje poslova održavanja cesta, a u vlasništvu fizičke osobe, o čemu je 19. kolovoza 2021. zaključen Okvirni sporazum. Okvirnim sporazumom za radove redovitog održavanja i zaštite županijskih i lokalnih cesta na području Brodsko-posavske županije utvrđeni su predmet i trajanje okvirnog sporazuma, uvjeti provedbe, obveze i jamstvo ugovaratelja radova, obračun i plaćanje radova, ugovorna kazna, produženje rokova, podugovaratelji za obavljanje poslova održavanja semafora, za otklanjanje posljedica izvanrednog događaja i za korištenje specijalnog vozila s priključkom za čišćenje kolnika, raskid ugovora, viša sila odnosno događaj koji je izvan kontrole ugovaratelja te završne odredbe. Između ostalog, utvrđeno je da je Okvirni sporazum zaključen na rok od dvije godine odnosno za razdoblje od 1. siječnja 2022. do 31. prosinca 2023. Ugovorena ukupna vrijednost radova iznosi 4.968.205,19 eura, a jedinične cijene navedene u troškovniku su nepromijenjene.

Osim toga, utvrđena su tri podugovaratelja, i to za obavljanje poslova održavanja semafora, za otklanjanje posljedica izvanrednog događaja i za usluge specijalnog vozila s priključkom za čišćenje kolnika ukupne vrijednosti od 38.775,00 eura, što čini 0,8 % ukupne vrijednosti ugovorenih radova.

Na temelju Okvirnog sporazuma, Uprava za ceste je s izvođačem radova zaključila godišnje ugovore. Ugovor za izvođenje radova redovitog održavanja u 2022. zaključen je u prosincu 2021., a za 2023. u prosincu 2022. Vrijednost radova za redovito održavanje u 2022. ugovorena je u iznosu od 2.484.102,59 eura, a za 2023. u iznosu od 2.616.309,77 eura. Rashodi za redovito održavanje županijskih i lokalnih cesta u 2022. ostvareni su u iznosu od 2.574.232,77 eura, a u 2023. u iznosu od 2.491.900,43 eura.

Uprava za ceste ne izrađuje operativne programe održavanja cesta, a prema obrazloženju Uprave za ceste, mjesечnim (ili po potrebi i češće) koordinacijama s izvođačem radova utvrđuju se usmeni dogovori i definiraju planirani radovi.

Prema odredbama članka 9. Pravilnika o održavanju cesta, operativnim programom održavanja cesta utvrđuje se vrijeme i raspored izvođenja pojedinih radova, njihov opseg i tehnološki postupak, rok za izvršenje tih radova, kao i drugi uvjeti koji su bitni za njihovo izvođenje. Nadalje, utvrđeno je da upravitelj ceste za pojedine ceste ili njihove dijelove donosi višemjesečni ili višegodišnji operativni program njihovog održavanja te da višemjesečni ili višegodišnji operativni program održavanja cesta treba sadržavati prikaz zatečenog stanja ceste na početku planskog razdoblja, razine prednosti, iznos planiranih ulaganja te prikaz očekivanog stanja na kraju planskog razdoblja. Upravitelj cesta u obvezi je osigurati da se radovi održavanja cesta utvrđeni godišnjim planom izvode temeljem mjesечно odnosno višemjesečnog operativnog programa koji uz njegovo prihvatanje može izraditi izvođač radova na održavanju cesta.

Državni ured za reviziju nalaže donošenje operativnog programa održavanja cesta u skladu s odredbama Pravilnika o održavanju cesta.

Prema očitovanju Uprave za ceste, izvođačima radova redovitog održavanja omogućen je uvid u bazu podataka o cestama (videosnimci cesta, podaci o kolnicima, vertikalnoj i horizontalnoj prometnoj signalizaciji, mostovima i ostaloj opremi cesta), a putem modula Sustav održavanja prometnica u aplikaciji radni nalozi svakodnevno evidentira izvedene radove. Izvođači radova redovitog održavanja uočene nedostatke i opasnosti na cestama (veće količine zemljanog materijala, oštećenja kolnika, vertikalne signalizacije, oštećene ograde mostova ili odbojne ograde i drugo) fotografiraju mobitelom u kojem je instaliran program. Sve fotografije koje su mobitelom poslane u sustav su georeferencirane odnosno mjesto snimanja fotografije prati se pomoću GPS sustava te se na karti cestovne mreže može utvrditi lokacija snimanja fotografije. Isto tako, Uprava za ceste ima pristup modulu Sustav održavanja prometnica i aplikaciji radni nalozi te pregledom na terenu provodi kontrolu izvedenih radova i u kojoj količini. Osim toga, kvalificirani djelatnici Uprave za ceste provode gotovo svakodnevni nadzor nad stanjem kolnika, bankina, vertikalne i horizontalne signalizacije i druge opreme na cestama te ako su uočeni nedostaci na njima, daje usmeni ili pismeni nalog izvođaču radova za njihovu sanaciju. Plaćanja obavljenih radova izvršena su na temelju mjesечnih obračuna izvedenih radova ovjerenih potpisom zakonskog predstavnika Uprave za ceste, nadležnog za nadziranje radova redovitog održavanje i izvođača radova. Pregledom konačnih obračuna izvedenih radova u 2022. i 2023. utvrđeno je da su cijene izvedenih radova obračunane po ugovorenim jediničnim cijenama.

Odredbama članka 14. Pravilnika o održavanju cesta propisano je da je upravitelj ceste dužan voditi evidenciju o obavljenim pregledima ceste i sve podatke prikupljene pregledom ceste u obvezi je pohraniti na način određen propisima. O obavljenom pregledu ceste, službena osoba upravitelja ceste ili izvođača radova redovitog održavanja ceste sastavlja zapisnik koji je sastavni dio evidencije o obavljenim pregledima. Osim toga, propisano je da zapisniku o obavljenom pregledu ceste, službena osoba prilaže i prikupljene dokaze (slike, skice, izjave i sl.), a prikupljeni podaci o stanju ceste čine temeljnu podlogu za izradu planova za određivanje potrebnih zahvata na održavanju cesta.

Nadzor nad stanjem županijskih i lokalnih cesta i cestovnih objekata tijekom 2022. i 2023. obavljan je putem redovitih sezonskih pregleda i izvanrednih pregleda, koje je obavljala Uprave za ceste. Prema očitovanju Uprave za ceste, provedeni su izvanredni pregledi, a redoviti sezonski pregledi cesta obavljeni su dva puta godišnje, ali o provedenim pregledima nisu sastavljeni zapisnici. Kod većih oštećenja Uprava za ceste daje prijedlog za plan pojačanog održavanja cesta, a za manja oštećenja i nedostatke nalog izvođaču radova redovitog održavanja za otklanjanje navedenog.

Državni ured za reviziju nalaže sastavljanje zapisnika o provedenim redovitim sezonskim i izvanrednim pregledima u skladu s odredbama Pravilnika o održavanju cesta.

Odredbama članka 34. Pravilnika o održavanju cesta propisano je da se izvedbenim programom zimske službe utvrđuju organizacijska shema ustroja, nadležnosti i odgovornosti izvođača zimske službe, raspored mjesta stalne pripravnosti, karta cestovne mreže s označenim razinama prednostima i polaznim i završnim točkama djelovanja zimske službe, raspored mehanizacije, opreme, materijala za posipanje te radne snage potrebne za izvođenje planiranih radova, raspored dežurstva, obvezne prisutnosti, stupnjevi pripravnosti te raspored radnih skupina, nacrt posipanja protiv poledice i uklanjanja snijega, mjesta i način isključivanja pojedinih vrsta vozila u zimskim uvjetima, način prikupljanja podataka i shemu obavještavanja o stanju i prohodnosti javnih cesta.

Uprava za ceste donijela je izvedbene programe zimske službe za zimska razdoblje 2022. i 2023. Navedenim izvedbenim programima utvrđena je organizacijska shema ustroja zimske službe, mjesta pripravnosti i odgovorne osobe izvođača zimske službe, stupnjevi pripravnosti, potreban broj osoba, mehanizacije i materijala za posipanje i njihov razmještaj po mjestima pripravnosti, raspored izvođenja radova na održavanju u zimskim uvjetima određen prema vremenu i prvenstvu, dinamika izvođenja radova na održavanju u zimskim uvjetima, nadzor i kontrola provođenja zimske službe, mjere ograničenja i zabrane prometa i dodatna prometna signalizacija, sustav veza te procjena troškova zimske službe. Izvedbeni programi ne sadrži kartu cestovne mreže s označenim razinama prednosti i polaznim i završnim točkama djelovanja zimske službe, nacrt posipanja protiv poledice i uklanjanja snijega, mjesta i način isključivanja pojedinih vrsta vozila u zimskim uvjetima te način prikupljanja podataka i shemu obavještavanja o stanju i prohodnosti javnih cesta.

Državni ured za reviziju nalaže u izvedbeni program zimske službe uključiti kartu cestovne mreže s označenim razinama prednosti i polaznim i završnim točkama djelovanja zimske službe, nacrt posipanja protiv poledice i uklanjanja snijega, mjesta i način isključivanja pojedinih vrsta vozila u zimskim uvjetima te način prikupljanja podataka i shemu obavještavanja o stanju i prohodnosti javnih cesta u skladu s odredbama Pravilnika o održavanju cesta.

Rashodi za obavljanje ophodarske služe na županijskim i lokalnim cestama iz nadležnosti Uprave za ceste ostvareni su u 2022. u iznosu od 10.413,20 eura ili 16,00 eura/km ceste, a u 2023. u iznosu od 10.351,59 eura ili 16,15 eura/km ceste.

Odredbama članka 8. Pravilnika o ophodnji cesta propisano je da opseg ophodarske služe, broj mjesta stalne pripravnosti i mjesta stalnog dežurstva, stupanj i način njihove opremljenosti te način tehničko-tehnološke povezanosti s ophodarskim dionicama, određuje upravitelj ceste godišnjim planom ophodnje te da se godišnji planovi ophodnje donose sukladno ovom Pravilniku i popisanim postupkom i rokovima utvrđenim za donošenje godišnjih planova održavanja cesta.

Uprava za ceste nije donijela godišnji plan ophodnje županijskih i lokalnih cesta. Ugovorom za radove redovitog održavanja i zaštite županijskih i lokalnih cesta za 2022. odnosno 2023. godišnje je ugovoren 2 000 sati ophodnje županijskih i lokalnih cesta odnosno 167 sati mjesечно. Uprava za ceste putem modula Sustav održavanja prometnica osim radova redovitog održavanja prati i provedene ophodnje prema ophodarskim dionicama prema opisu obavljenih radova koji se najčešće odnose na ručno čišćenje kolnika od rasutog materijala, nanesenog blata, smeća i drugih materijala s uklanjanjem, popravke prometnih znakova, čišćenje cestovnih jaraka i drugo.

Državni ured za reviziju nalaže donošenje godišnjeg plana ophodnje u skladu s odredbama Pravilnika o ophodnji javnih cesta.

– Izvanredno održavanje

Tijekom 2022. izvršeni su radovi izvanrednog održavanja županijskih i lokalnih cesta u ukupnom iznosu od 1.407.574,63 eura, a odnose se na obnovu dionica kolnika šest županijskih cesta i četiri lokalne ceste ukupne duljine 12,980 km u iznosu od 1.232.707,94 eura, obnovu mosta na županijskoj cesti duljine 0,020 km u iznosu od 85.165,32 eur, uređenje raskrižja u istoj razini u iznosu od 75.868,34 eura, horizontalno obilježavanje autobusnih stajališta u iznosu od 10.780,41 euro i obnovu autobusne nadstrešnice u iznosu od 3.052,62 eura.

Tijekom 2023. izvršeni su radovi izvanrednog održavanja županijskih i lokalnih cesta u ukupnom iznosu od 1.680.010,54 eura, a odnose se na obnovu dionica kolnika osam županijskih i šest lokalnih cesta ukupne duljine 19,220 km u iznosu od 1.613.827,59 eura, horizontalno obilježavanje autobusnih stajališta u iznosu od 11.609,00 eura, zamjenu semaforske opreme na pješačkim semaforima na dvije županijske ceste u iznosu od 40.317,45 eura, izradu obavijesnih ploča u iznosu od 469,00 eura te izradu elaborata za sanaciju odrona u iznosu od 13.787,50 eura.

Izvođenje radova izvanrednog održavanja županijskih i lokalnih cesta ustupljeni su trgovackim društvima registriranim i specijaliziranim za obavljanje poslova održavanja, građenja i rekonstrukcije javnih cesta, izradu projekata nakon provedenih otvorenih postupaka javne nabave i postupaka jednostavne nabave. Obavljanje usluga stručnog nadzora nad izvođenjem radova i usluga kontrolnih ispitivanja izvedenih radova povjerenje je izvođačima odabranima u jednostavnim postupcima javne nabave. S odabranim izvođačima zaključeni su ugovori o izvođenju radova, odnosno obavljanju usluga po cijenama iz ponudbenih troškovnika. Ugovoreni radovi i usluge obavljeni su na ugovoren način te obračunani i plaćeni po ugovorenim cijenama, na temelju obračunskih situacija izvedenih radova koje je ovjerio nadzorni inženjer, odnosno računa za obavljene usluge.

Radovi izvanrednog održavanja su započeti i završeni tijekom godine za koju su ugovoreni osim obnove kolnika duljine 0,700 km lokalne ceste LC42040 u naselju Bukovlje, koja je ugovorena u 2023. i planirana u iznosu od 90.000,00 eura, a nije provedena. Obnova kolnika navedene lokalne ceste nije provedena jer je u prosincu 2023., nakon provedenog postupka jednostavne nabave, s izabranim izvođačem radova zaključen ugovor o izvođenju radova u iznosu od 60.325,36 eura. Prema očitovanju zakonskog predstavnika radovi su završeni u ožujku 2024.

– Pokazatelji učinkovitosti upravljanja županijskim i lokalnim cestama

Prema odredbama Pravilnika o održavanju cesta, praćenjem učinkovitosti održavanja javnih cesta utvrđuje se postizanje ciljeva upravljanja cestama. Učinkovitost održavanja županijskih i lokalnih cesta treba kontinuirano mjeriti kroz pokazatelje stanja cestovne mreže i pokazatelje operativne razine upravljanja. Pokazatelji stanja cestovne mreže služe za praćenje utjecaja održavanja na stanje cesta u smislu pružanja usluga korisnicima ceste i dugoročnog očuvanja mreže, a pokazatelji operativne razine upravljanja za praćenje izvedbe radova i usluga održavanja. Izmjereni pokazatelji trebaju pokazivati stupanj učinkovitosti održavanja županijskih i lokalnih cesta u ostvarivanju zahtjeva sigurnosti, funkcionalnosti i održivosti cesta. Zahtjevi u pogledu sigurnosti cesta odnose se na upravljanje cestama u skladu s pravnom regulativom u cilju zadovoljavanja potreba korisnika cesta, zahtjevi u pogledu funkcionalnosti na održavanje cesta otvorenima i dostupnima te osiguravanje pravilnog funkcioniranja svih cestovnih elemenata, a zahtjevi u pogledu održivosti na sprječavanje propadanja cestovne mreže, odnosno na njezino održavanje u dobrom stanju.

Uprava za ceste kontinuirano mjeri učinkovitost održavanja županijskih i lokalnih cesta kroz pokazatelje stanja cestovne mreže praćenjem udjela duljine cesta s asfaltnim i makadamskim kolnikom u ukupnoj duljini cesta te ocjenjivanjem stanja asfaltnih kolnika ocjenama od 0 do 5, pri čemu je 0 najbolja, a 5 najlošija ocjena.

U tablici broj 4 daju se podaci o kretanju udjela duljine cesta s asfaltnim i makadamskim kolnikom u ukupnoj duljini županijskih i lokalnih cesta na području Županije u razdoblju od 2020. do 2023., prema podacima Uprave za ceste.

Tablica broj 4

Podaci o kretanju udjela duljine cesta s asfaltnim i makadamskim kolnikom u ukupnoj duljini županijskih i lokalnih cesta u razdoblju od 2020. do 2023., prema podacima Uprave za ceste

Godina	Ceste	Ukupna duljina (u km)	Ceste s asfaltnim kolnikom		Ceste s makadamskim kolnikom	
			Duljina (u km)	Udjel (u %)	Duljina (u km)	Udjel (u %)
2020.	Županijske	447,593	439,180	98,1	8,413	1,9
	Lokalne	192,908	167,390	86,8	25,518	13,2
	Ukupno	640,501	606,570	94,7	33,931	5,3
2021.	Županijske	445,839	438,360	98,3	7,479	1,7
	Lokalne	204,936	175,810	85,8	29,126	14,2
	Ukupno	650,775	614,170	94,4	36,605	5,6
2022.	Županijske	445,839	438,360	98,3	7,479	1,7
	Lokalne	204,937	177,050	86,4	27,887	13,6
	Ukupno	650,776	615,410	94,6	35,366	5,4
2023.	Županijske	445,672	438,193	98,3	7,479	1,7
	Lokalne	195,101	179,122	91,8	15,979	8,2
	Ukupno	640,773	617,315	96,3	23,458	3,7

U razdoblju od 2020. do 2023., udio županijskih i lokalnih cesta s asfaltnim kolnikom je u porastu. Do promjena u ukupnoj duljini cesta iz godine u godinu dolazi zbog promjena u razvrstavanju javnih cesta na temelju odluka i izmjena i dopuna odluka o razvrstavanju koje donosi nadležni ministar. U razdoblju od 2020. do 2023. doneseno je osam odluka te izmjena i dopuna odluka o razvrstavanju javnih cesta.

U tablici broj 5 daje se pregled ocjena stanja asfaltnih kolnika županijskih i lokalnih cesta u razdoblju od 2020. do 2023., prema podacima Uprave za ceste.

Tablica broj 5

Pregled ocjena stanja asfaltnih kolnika županijskih i lokalnih cesta na području Županije u razdoblju od 2020. do 2023., prema podacima Uprave za ceste

Ocjena stanja asfaltnih kolnika ¹	Duljina cesta s asfaltnim kolnikom (u km)											
	Županijske ceste				Lokalne ceste				Ukupno			
	2020.	2021.	2022.	2023.	2020.	2021.	2022.	2023.	2020.	2021.	2022.	2023.
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
0	0,000	0,000	0,000	0,000	2,030	2,030	2,030	2,030	2,030	2,030	2,030	2,030
1	202,050	204,270	204,270	224,403	76,280	81,690	82,930	97,571	278,330	285,960	287,200	321,974
2	133,730	130,380	138,690	125,716	27,880	27,670	32,380	27,313	161,610	158,050	171,070	153,029
3	88,830	89,160	80,850	78,965	40,330	44,840	40,130	37,616	129,160	134,000	120,980	116,571
4	14,540	14,520	14,520	9,091	20,830	19,510	19,510	14,527	35,370	34,030	34,030	23,618
5	0,030	0,030	0,030	0,018	0,040	0,070	0,070	0,065	0,070	0,100	0,100	0,083
Ukupno	439,180	438,360	438,360	438,193	167,390	175,810	177,050	179,122	606,570	614,170	615,410	617,315

Prema podacima iz tablice broj 5, najznačajniji dio asfaltnih kolnika županijskih i lokalnih cesta na području Županije u 2023. ocijenjen je ocjenom 1 (52,2 %). Značajan dio asfaltnih kolnika ocijenjen je ocjenama 2 i 3, dok je neznatan dio asfaltnih kolnika ocijenjen ocjenama 0 i 4. Podaci ukazuju na trend povećanja duljine i udjela asfaltnih kolnika ocijenjenih ocjenama 1 i 2 te smanjenja duljine i udjela asfaltnih kolnika ocijenjenih ocjenama 3 i 4.

Analizom podataka o radu Uprave za ceste mogu se prikazati određeni pokazatelji operativne razine upravljanja za potrebe mjerjenja učinkovitosti održavanja županijskih i lokalnih cesta u usporedbi s drugim županijskim upravama za ceste, kao što su pokazatelji ostvarenih prihoda za financiranje županijskih i lokalnih cesta te rashoda za njihovo građenje i održavanje i rashoda Uprave za ceste, po kilometru ceste i zaposleniku.

Prema Odluci o razvrstavanju javnih cesta i vlastitoj evidenciji županijskih i lokalnih cesta, Uprava za ceste upravlja s 445,672 km županijskih i 195,101 km lokalnih cesta, odnosno s ukupno 640,773 km županijskih i lokalnih cesta, a prema podacima iz finansijskih izvještaja, tijekom 2023. imala je jedanaest zaposlenika, iz čega proizlazi da je u navedenom razdoblju upravljala s 58,252 km cesta po jednom zaposleniku.

¹ Ocjena 0: kolnici bez oštećenja ili s lokalnim oštećenjima na površini manjoj od 30 %

Ocjena 1: mrežaste pukotine na 30 do 40 % ukupne površine kolnika, ulegnuća i neravnine na kolniku

Ocjena 2: mrežaste pukotine na 40 do 50 % ukupne površine kolnika, ulegnuća i neravnine na kolniku

Ocjena 3: mrežaste pukotine na 50 do 70 % ukupne površine kolnika s izraženim većim napuklinama i mjestimičnim udarnim rupama, ulegnuća i neravnine na kolniku

Ocjena 4: mrežaste pukotine na 70 do 80 % ukupne površine kolnika s većim površinama razorenog kolovoznog zastora, veća ulegnuća i denivelacije kolnika

Ocjena 5: mrežaste pukotine na preko 80 % ukupne površine kolnika s potpuno uništenim kolovoznim zastorom na cijeloj širini kolnika

U tablici broj 6 daju se pokazatelji ostvarenih prihoda za financiranje županijskih i lokalnih cesta te rashoda za njihovo građenje i održavanje i rashoda Uprave za ceste, po kilometru ceste i zaposleniku.

Tablica broj 6

Pokazatelji ostvarenih prihoda i rashoda Uprave za ceste,
po kilometru ceste i zaposleniku u 2022. i 2023.

u eurima

Redni broj	Prihodi i rashodi	Ostvareno		Ostvareno po kilometru ceste		Ostvareno po zaposleniku	
		2022.	2023.	2022.	2023.	2022.	2023.
		1	2	3	4	5	6
1.	Prihodi za financiranje županijskih i lokalnih cesta	4.932.676,08	7.258.797,15	7.579,68	11.328,19	548.075,12	659.890,65
1.1.	Prihodi od godišnje naknade za uporabu javnih cesta	4.611.839,54	4.889.480,72	7.086,68	7.630,60	512.426,62	444.498,25
1.2.	Prihodi iz državnog proračuna	181.996,28	2.221.398,53	279,66	3.466,75	20.221,81	201.945,32
1.3.	Ostali prihodi za financiranje županijskih i lokalnih cesta	138.840,27	147.917,90	213,35	230,84	15.426,70	13.447,08
2.	Rashodi za građenje i održavanje županijskih i lokalnih cesta	4.853.205,50	4.553.685,47	7.457,57	7.106,55	539.245,06	413.971,41
2.1.	Rashodi za građenje i rekonstrukciju	871.398,10	381.774,50	1.339,01	595,80	96.822,01	34.706,77
2.2.	Rashodi za redovito održavanje	2.574.232,77	2.491.900,43	3.955,64	3.888,90	286.025,87	226.536,40
2.2.1.	Nadzor i pregled cesta i objekata	10.413,20	10.351,59	16,00	16,15	1.157,02	941,05
2.2.2.	Održavanje prometnih površina	1.240.350,95	1.194.584,43	1.905,96	1.864,29	137.816,77	108.598,58
2.2.3.	Održavanje bankina	252.124,69	245.506,05	387,42	383,14	28.013,85	22.318,73
2.2.4.	Održavanje pokosa	4.084,17	9.008,38	6,285	14,06	453,80	818,94
2.2.5.	Održavanje sustava odvodnje	72.253,53	92.491,90	111,03	144,34	8.028,17	8.408,35
2.2.6.	Održavanje prometne signalizacije i opreme	149.394,24	107.915,40	229,56	168,41	16.599,36	9.810,49
2.2.7.	Održavanje cestovnih naprava i uređaja	14.306,86	14.191,39	21,98	22,15	1.589,65	1.290,13
2.2.8.	Održavanje vegetacije	415.989,15	407.690,53	639,22	636,25	46.221,02	37.062,78
2.2.9.	Održavanje cestovnih objekata	26.880,87	19.721,90	41,31	30,78	2.986,76	1.792,90
2.2.10.	Interventni radovi	7.603,51	5.938,51	11,68	9,27	844,83	539,86
2.2.11.	Zimska služba	380.831,60	384.500,35	585,20	600,06	42.314,62	34.954,58
2.3.	Rashodi za izvanredno održavanje	1.407.574,63	1.680.010,54	2.162,92	2.621,85	156.397,18	152.728,23
3.	Rashodi Uprave za ceste	342.447,78	529.769,03	526,21	826,77	38.049,75	48.160,82
3.1.	Rashodi za zaposlene	274.514,30	330.346,52	421,83	515,54	30.501,59	30.031,50
3.2.	Materijalni rashodi	52.798,97	136.722,75	81,13	213,37	5.866,55	12.429,34
3.3.	Drugi rashodi Uprave za ceste	15.134,51	62.699,76	23,26	97,85	1.681,61	5.699,98

Prihodi za financiranje županijskih i lokalnih cesta po kilometru ceste, odnosno po zaposleniku ostvareni u 2023. veći su za 20,4 % u odnosu na prethodnu godinu. Više ostvareni prihodi najvećim su dijelom utrošeni za građenje i rekonstrukciju te za izvanredno održavanje županijskih i lokalnih cesta. Rashodi za građenje i rekonstrukciju po kilometru ceste, odnosno po zaposleniku ostvareni u 2023. manji su za 64,1 %, a rashodi za izvanredno održavanje za 2,3 % u odnosu na prethodnu godinu.

Pokazatelji učinkovitosti upravljanja županijskim i lokalnim cestama na području Brodsko-posavske županije pokazuju trend povećanja udjela županijskih i lokalnih cesta s asfaltnim kolnikom, odnosno smanjenja udjela cesta s makadamskim kolnikom u ukupnoj duljini cesta, trend povećanja duljine asfaltnih kolnika u boljem stanju, odnosno smanjenja duljine asfaltnih kolnika u lošijem stanju te značajno povećanje prihoda za financiranje županijskih i lokalnih cesta po kilometru ceste, dok su rashodi neznatno smanjeni jer planirani radovi za građenje i rekonstrukciju te izvanredno održavanje nisu završeni do kraja 2023. zbog nepovoljnih vremenskih uvjeta (završeni su do lipnja 2024.) odnosno rok izvođenja radova je tijekom 2024.

Nadzor nad upravljanjem županijskim i lokalnim cestama i informiranje javnosti

Ministarstvo pravosuđa i uprave je u ožujku 2022., na temelju Zaključka Vlade Republike Hrvatske iz prosinca 2019., donijelo Upute za izradu godišnjeg izvještaja o radu za tijela javne uprave, radi ujednačenog pristupa izradi i sadržaju godišnjeg izvještaja o radu. Prema spomenutim Uputama, tijela javne uprave donose godišnji izvještaj o radu najkasnije do 30. travnja tekuće godine za prethodno izvještajno razdoblje te ga objavljaju na svojim mrežnim stranicama ili ostalim lako dostupnim mjestima, u lako razumljivom, preglednom i lako čitljivom obliku. Uputama su, između ostalog, razrađeni elementi i sadržaj godišnjeg izvještaja o radu, svrha njegova donošenja te povezanost izvještavanja sa sustavom upravljanja kvalitetom. Godišnji izvještaj o radu je upravljačko-izvještajni akt koji treba sadržavati podatke o izvršenju aktivnosti te utrošku proračuna i ostalih resursa iz godišnjeg plana rada u izvještajnom razdoblju. U njemu se također opisuje ostvarenje planiranih poslova povezanih s djelokrugom i ustrojstvom te aktivnostima za provedbu mjera sadržanih u kratkoročnim aktima strateškog planiranja (provedbeni programi, akcijski planovi) izrađenih na temelju odredbi Zakona o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske (Narodne novine 123/17).

Upravno vijeće donijelo je godišnje planove građenja i održavanja županijskih i lokalnih cesta na području Županije za 2022. i 2023. te je Županijska skupština Brodsko-posavske županije dala suglasnost. Zahtjevi za dobivanje suglasnosti upućivani su Ministarstvu, a prema obrazloženju Uprave za ceste navedenu suglasnost Ministarstvo nije dostavilo. Uprava nije sastavila godišnje izvještaje o radu.

Državni ured za reviziju nalaže izraditi godišnje izvještaje o radu u skladu s odredbama Zakona o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske te Uputama za izradu godišnjeg izvještaja o radu za tijela javne uprave.

Tijekom 2022. i 2023. obavljen je 21 inspekcijski nadzor nad županijskim i lokalnim cestama u nadležnosti Uprave za ceste, o čemu su sastavljeni zapisnici. Prema zapisnicima o obavljenim inspekcijskim nadzorima, utvrđene su nepravilnosti koje se odnose na manjkavost u označavanju dijela cesta prometnim znakovima (nedostaju prometni znakovi, prometni znakovi i horizontalna signalizacija su izbljedjeli, dotrajali, pogrešno postavljeni prometni znakovi), nedostajanje prometne opreme na cestama (zaštitne odbojne ograde), nepropisna prometna oprema, oštećenja kolnika (kolnik ceste je neravan, pun zakrpa i uzastopnih ulegnuća i izbočina, ali bez udarnih rupa na kolniku) te je naloženo otklanjanje utvrđenih nepravilnosti. Uprava za ceste je otklonila uočene nepravilnosti i o provedenom izvjestila na inspekciju za ceste.

U skladu s odredbama Zakona o ustanovama i Zakona o pravu na pristup informacijama, Uprava za ceste je na svojim mrežnim stranicama objavila popis zakona i drugih propisa koji se odnose na njezino područje rada, Statut te druge akte i odluke koje je donijela, godišnje planove održavanja i građenje županijskih i lokalnih cesta i finansijske planove te njihove izmjene i dopune i izvješća o ostvarenju planova održavanja i građenja županijskih i lokalnih cesta, finansijska izvješća, popis gospodarskih subjekata sa sukobom interesa, informacije o provedenim postupcima javne nabave (planovi nabave i registar ugovora s poveznicom elektroničkog oglasnika javne nabave, odluke o imenovanju stručnog povjerenstva za provedbu postupka javne nabave, obavijesti o nadmetanju, rok za dostavu ponude, dokumentacija o nabavi, odluke o odabiru), odluke o privremenom zatvaranju županijskih i lokalnih cesta za promet, informacije o unutarnjem ustrojstvu, s imenima zaposlenika i njihovima radnim mjestima i podacima za kontakt, zapisnike sa sjednica Upravnog vijeća i druge informacije u svrhu informiranja javnosti o radu Uprave za ceste. Osim toga, na mrežnim stranicama objavljena je i obavijest o načinu i uvjetima ostvarivanja prava na pristup informacijama i ponovnu uporabu informacija, s podacima za kontakt za pristup informacijama i potrebnim obrascima te je omogućeno podnošenje upita građana i medija u elektroničkom obliku i na drugi način.

OCJENA UČINKOVITOSTI UPRAVLJANJA ŽUPANIJSKIM I LOKALNIM CESTAMA NA PODRUČJU BRODSKO-POSAVSKE ŽUPANIJE

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja županijskim i lokalnim cestama na području Županije. Ciljevi revizije bili su ocijeniti cjelovitost podataka Uprave za ceste o županijskim i lokalnim cestama i njihovom pravnom statusu, ocijeniti svrshodnost financiranja upravljanja županijskim i lokalnim cestama, ocijeniti učinkovitost upravljanja županijskim i lokalnim cestama te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora i informiranja javnosti pri upravljanju županijskim i lokalnim cestama.

Revizijom je utvrđeno da je Uprava za ceste ustrojila, vodi, ažurira i održava bazu podataka o županijskim i lokalnim cestama te evidenciju (popis) zemljišnih čestica županijskih i lokalnih cesta, podaci iz baze podataka prenose se Hrvatskim cestama d.o.o., poduzimaju se aktivnosti za evidentiranje županijskih i lokalnih cesta u katastru i njihov upis u zemljišne knjige, vodi se analitička knjigovodstvena evidencija županijskih i lokalnih cesta, godišnjim popisom imovine i obveza obuhvaćene su sve županijske i lokalne ceste te je njihovo knjigovodstveno stanje usklađeno sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom, vodi se ažurna evidencija ostvarenih prihoda za financiranje županijskih i lokalnih cesta po izvorima sredstava za financiranje i ostvarenih rashoda za upravljanje županijskim i lokalnim cestama po namjenama i pojedinim cestama, planiranje održavanja županijskih i lokalnih cesta obavlja se na temelju unaprijed utvrđenih kriterija i prioriteta, doneseni su godišnji planovi građenja i održavanja te izvedbeni programi zimske službe, izvođenje radova građenja rekonstrukcije i održavanja županijskih i lokalnih cesta te obavljanje usluga stručnog nadzora nad radovima ustupano je osobama ovlaštenima za njihovo obavljanje, prati se učinkovitost održavanja županijskih i lokalnih cesta kroz pokazatelje stanja cestovne mreže, Uprava za ceste je postupala po rješenjima inspekcije za ceste donesenima nakon obavljenih inspekcijskih nadzora nad županijskim i lokalnim cestama te je osigurala informiranje javnosti o upravljanju županijskim i lokalnim cestama putem svoje mrežne stranice.

Utvrđeno je da Uprava za ceste nije donijela operativni program održavanja cesta, nisu sastavljeni zapisnici o provedenim redovitim sezonskim i izvanrednim pregledima, izvedbeni program zimske službe ne sadrži kartu cestovne mreže s označenim razinama prednosti i polaznim i završnim točkama djelovanja zimske službe, nacrt posipanja protiv poledice i uklanjanja snijega, mjesta i način isključivanja pojedinih vrsta vozila u zimskim uvjetima te način prikupljanja podataka i shemu obavještavanja o stanju i prohodnosti javnih cesta. Osim toga, nisu doneseni godišnji planovi ophodnje te nisu izrađeni godišnji izvještaji o radu.

Slijedom navedenog, Državni ured za reviziju ocjenjuje da je upravljanje županijskim i lokalnim cestama na području Županije u nadležnosti Uprave za ceste **učinkovito, pri čemu su potrebna određena poboljšanja**, jer su utvrđeni određeni propusti koji ne utječu bitno na upravljanje županijskim i lokalnim cestama.

Državni ured za reviziju daje sljedeće naloge, prema područjima revizije:

1. Planiranje, građenje, rekonstrukcija i održavanje županijskih i lokalnih cesta
  - 1.1. Donijeti operativni program održavanja cesta u skladu s odredbama Pravilnika o održavanju cesta.
  - 1.2. Sastavljati zapisnik o provedenim redovitim sezonskim i izvanrednim pregledima u skladu s odredbama Pravilnika o održavanju cesta.

- 1.3. U izvedbeni program zimske službe uključiti kartu cestovne mreže s označenim razinama prednosti i polaznim i završnim točkama djelovanja zimske službe, nacrt posipanja protiv poledice i uklanjanja snijega, mjesta i način isključivanja pojedinih vrsta vozila u zimskim uvjetima te način prikupljanja podataka i shemu obavještavanja o stanju i prohodnosti javnih cesta u skladu s odredbama Pravilnika o održavanju cesta.
  - 1.4. Donijeti godišnje planove ophodnje u skladu s odredbama Pravilnika o ophodnji javnih cesta.
2. Nadzor nad upravljanjem županijskim i lokalnim cestama i informiranje javnosti
    - 2.1. Izraditi godišnje izvještaje o radu u skladu s odredbama Zakona o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske te Uputama za izradu godišnjeg izvještaja o radu za tijela javne uprave.
- Državni ured za reviziju mišljenja je da bi se provedbom navedenih naloga postigla poboljšanja u vezi s donošenjem operativnih programa održavanja cesta i godišnjih planova ophodnje, sastavljanjem zapisnika o provedenim redovitim sezonskim i izvanrednim pregledima županijskih i lokalnih cesta, dopunjavanjem izvedbenog programa zimske službe te nadzorom nad upravljanjem županijskim i lokalnim cestama, čime bi se povećala učinkovitost upravljanja županijskim i lokalnim cestama na području Županije.

**OČITOVANJE ŽUPANIJSKE UPRAVE ZA CESTE BRODSKO-POSAVSKE
ŽUPANIJE**

Uprava za ceste se očitovala na Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja županijskim i lokalnim cestama na području Brodsko-posavske županije te prihvaća dane naloge i preporuke Državnog ureda za reviziju.

Prilog 1

Podaci o jediničnim cijenama radova redovitog održavanja županijskih i lokalnih cesta na području Županije, po pojedinim poslovima redovitog održavanja, ugovorenim okvirnim sporazumima i godišnjim ugovorima o izvođenju radova redovitog održavanja, koji su bili na snazi tijekom 2022. i 2023.

Redni broj	Poslovi redovitog održavanja	Opis radova redovitog održavanja	Jedinica mјere	Jedinična cijena bez PDV-a (u eurima)
	1	2	3	4
1.	Nadzor i pregled cesta i objekata	Ophodnja ceste	h	8,22
		Redoviti pregledi cesta i objekata	h	8,22
2.	Održavanje prometnih površina	Ručno čišćenje kolnika s uklanjanjem manje količine materijala	m ²	0,05
		Strojno čišćenje kolnika s uklanjanjem veće količine materijala	m ³	7,70
		Strojno čišćenje većih površina kolnika	m ²	0,01
		Strojno čišćenje kolnika s uklanjanjem veće količine materijala	m ³	7,70
		Popravak udarnih jama	t	117,86
		Ručni popravak lokalnog oštećenja kolnika površine do 50 m ² u jednom km	t	91,58
		Strojni popravak lokalnog oštećenja kolnika površine do 50 m ² u jednom km	t	113,61
		Strojni popravak lokalnog oštećenja kolnika površine do 400 m ² u jednom km	t	100,23
		Obrada rubova asfalta nanošenjem odgovarajućih bitumenskih masa za spojnice	m	1,06
		Popravak zaglađenog kolnika	m ²	0,53
		Popravak uzdužnih i poprečnih pukotina	m	2,92
		Popravak ispuha	m ²	30,00
		Popravak oštećenog kolnika strojnom ugradnjom asfalta AC 16 base 50/70 AG6 M2 (BNS 16 karbonat) kao izravnavaajućeg sloja, na površini do 3 000 m ² po lokaciji	t	71,58
		Popravak oštećenog kolnika strojnom ugradnjom asfalta AC 8 surf 50/70 AG4 M3 (AB 8 – karbonat) kao izravnavaajućeg sloja do 3 000 m ² po lokaciji	t	77,37
		Popravak oštećenog kolnika strojnom ugradnjom asfalta AC 16 surf 50/70 AG4 M4 (AB 16 – karbonat) kao izravnavaajućeg sloja do 3 000 m ² po lokaciji	t	62,30
		Popravak oštećenog kolnika strojnom ugradnjom asfalta AC 11 surf (65/80/745) AG1M2 (AB 11E – polimerni butumen) kao završnog sloja do 3 000 m ² po lokaciji	m ²	8,10
		Popravak oštećenog kolnika strojnom ugradnjom asfalta AC16 surf (65/80/45) AG1M2 (AB 16E – polimerni bitumen) kao završnog sloja do 3 000 m ² po lokaciji	m ²	10,93
		Popravak oštećenog kolnika strojnom ugradnjom asfalta AC11 surf (50/70/ AG4 M3 (AB 11 – karbonat) kao završnog sloja do 3 000 m ² po lokaciji	m ²	7,19
		Popravak oštećenog kolnika strojnom ugradnjom asfalta AC16 surf (50/70/ AG4 M4 (AB 16 – karbonat) kao završnog sloja do 3 000 m ² po lokaciji	m ²	8,86
		Popravak oštećenog kolnika strojnom ugradnjom asfalta AC 16 base 50/70 AG6 M2 (BNS 16 – karbonat) kao izravnavaajućeg sloja od 3 000 m ² po lokaciji	t	70,26
		Popravak oštećenog kolnika strojnom ugradnjom asfalta AC 8 surf 50/70 AG4 M3 (AB 8 – karbonat) kao izravnavaajućeg sloja od 3 000 m ² do 12 000 m ² po lokaciji	t	77,37
		Popravak oštećenog kolnika strojnom ugradnjom asfalta AC 16 urf 50/70 AG4 M4 (AB 16 – karbonat) kao izravnavaajućeg sloja od 3 000 m ² do 12 000 m ² po lokaciji	t	65,30
		Popravak oštećenog kolnika strojnom ugradnjom asfalta AC 11 surf 65/80/45 AG4 M4 (AB 16 – polimerni bitumen) kao završnog sloja od 3 000 m ² do 12 000 m ² po lokaciji	m ²	8,10
		Popravak oštećenog kolnika strojnom ugradnjom asfalta AC 16 surf 65/80/45 AG1 M2 (AB 16E – polimerni bitumen) kao završnog sloja od 3 000 m ² do 12 000 m ² po lokaciji	m ²	10,31

Redni broj	Poslovi redovitog održavanja	Opis radova redovitog održavanja	Jedinica mјere	Jedinična cijena bez PDV-a (u eurima)
1	2		3	4
3.	Održavanje bankina i berme	Popravak oštećenog kolnika strojnom ugradnjom asfalta AC 11 surf 50/70 AG4 M3 (AB 11 E) – karbonat) kao završnog sloja, na površini od 3 000 m ² do 12 000 m ² po lokaciji	m ²	7,01
		Popravak oštećenog kolnika strojnom ugradnjom asfalta AC 16 surf 50/70 AG4 M4 (AB 16 karbonat) kao završnog sloja, na površini od 3 000 m ² do 12 000 m ² po lokaciji	m ²	8,39
		Popravak neravnina na kolniku frezanjem prosječne debljine 2 cm	m ²	0,93
		Popravak neravnina na kolniku frezanjem prosječne debljine 4 cm	m ²	1,33
		Frezanje kolnika prosječne debljine 4 cm	m ²	1,59
		Frezanje kolnika prosječne debljine 6 cm	m ²	1,99
		Dovoz kamenog materijala	m ³	17,12
		Popravak udarnih jama	m ³	6,50
		Profiliranje kolnika	m ²	0,03
		Strojna ugradnja kamenih materijala	m ³	2,20
		Popravak ispuha	m ²	9,56
		Valjanje kolnika od kamenog materijala	m ²	0,05
4.	Održavanje usjeka, zasjeke i nasipa	Ručno uklanjanje nadvišenih dijelova bankina	m ²	1,19
		Ručni popravak oštećenih bankina	m ³	20,17
		Ručno prosijecanje nadvišenih dijelova bankina radi osiguranja otjecanja vode s kolnika	m	0,82
		Strojno uklanjanje nadvišenih dijelova bankina frezom	m ²	0,75
		Strojno uklanjanje nadvišenih dijelova bankina bagerom (debljine do 10 cm)	m ³	1,17
		Strojno uklanjanje nadvišenih dijelova bankina bagerom (debljine veće od 10 cm)	m ³	10,49
		Strojno uklanjanje nadvišenih dijelova bankina grejderom	m ²	0,05
		Strojno uklanjanje nadvišenih dijelova berme	m ³	7,70
		Popravak oštećenih betonskih pasica do 30 m duljine po lokaciji	m ³	166,04
		Popravak oštećenih betonskih pasica preko 30 m duljine po lokaciji	m ³	118,26
		Strojna dogradnja bankina zemljanim materijalom	m ³	6,24
		Strojna dogradnja bankina miješanim kamenim materijalom	m ³	20,97
5.	Održavanje sustava odvodnje	Strojno dogradnja berme	m ³	20,97
		Strojno proširenje berme u zemljanim materijalu	m ³	5,18
		Strojno proširenje berme u kamenom materijalu	m ³	6,11
		Dogradnja betonskih pasica	m ³	130,20
		Ručno čišćenje usjeka, zasjeke i nasipa od otpadaka	h	8,22
		Uklanjanje nestabilnog materijala s pokosa usjeka i zasjeke	m ³	6,11
		Popravak manjih oštećenja dijelova trupa ceste	m ³	23,00
		Popravak manjih površina zatravljenih pokosa nasipa, zasjeke i usjeka	m ²	2,36
		Dogradnja trupa ceste miješanim kamenim materijalom	m ³	17,83
		Dogradnja tamponskog sloja od kamenog materijala	m ³	26,99
		Zaštita pokosa nasipa, usjeka i zasjek zatravljuvanjem	m ³	15,83
		Ručno čišćenje cestovnih jaraka	m	1,70
		Ručno uklanjanje nanosa, osulina i ostalog materijala iz cestovnih jaraka	m ³	16,72
		Strojno produbljivanje i profiliranje cestovnih jaraka	m	2,52
		Strojni iskop cestovnih jaraka	m	5,04
		Čišćenje rigola	m ³	0,08
		Čišćenje pokrivenih rigola ili kanala	m	6,37
		Čišćenje propusta od nanosa	m ³	37,43
		Čišćenje slivnika, revizionih okana, taložnica i sličnih građevina	m ³	28,14
		Čišćenje sustava odvodnja vodom pod pritiskom	h	110,10
		Zamjena oštećenog poklopca revizionog okna	kom	73,40
		Zamjena oštećenog poklopca revizionog okna u kolniku s učvršćivanjem brzovezujućim materijalom	kom	129,27
		Zamjena oštećene slijuničke rešetke	kom	60,26
		Zamjena oštećene slijuničke rešetke s učvršćivanjem brzovezujućim materijalom	kom	164,71
		Korekcija visine revizijskih okana ili slivnika	kom	89,59
		Korekcija visine revizijskih okana s učvršćivanjem brzovezujućim materijalom	kom	170,95
		Korekcija visine slivnika s učvršćivanjem brzovezujućim materijalom	kom	129,40

Redni broj	Poslovi redovitog održavanja	Opis radova redovitog održavanja	Jedinica mјere	Jedinična cijena bez PDV-a (u eurima)
1	2		3	4
	Popravak oštećenih betonskih rigola do 30 m duljine po lokaciji	m	34,11	
	Popravak oštećenih betonskih rigola preko 30 m duljine po lokaciji	m	29,86	
	Popravak oštećenih rubnjaka do 30 m duljine po lokaciji	m	24,82	
	Popravak oštećenih rubnjaka preko 30 m duljine po lokaciji	m	22,96	
	Popravak oštećenog opločenja dna jaraka i površina ispred uljeva i izljeva propusta	m ²	41,67	
	Popravak oštećene cijevi propusta	m	104,45	
	Popravak manjih pojedinačnih oštećenja na betonskim dijelovima propusta	m ³	130,86	
	Izrada novog revizijskog okna	kom	482,45	
	Izrada novog slivnika	kom	274,87	
	Izrada betonskog rigola širine 75 cm	m	24,85	
	Postavljanje rubnjaka dimenzija 15/25 cm ili 18/25 cm	m	17,16	
	Postavljanje rubnjaka dimenzija 10/20 cm	m	11,41	
	Postavljanje kanalica dimenzija 40/12/50 cm uz kolnik, na podlogu od betona	m	16,46	
	Postavljanje kanalica dimenzija 65/28/50 cm na pokosima, na podlogu od betona	m	36,50	
	Postavljanje kanalica dimenzija 80/30/50 cm i sl. na podlogu od betona	m	49,64	
	Postavljanje novog opločenja dan jarka i površina ispred uljeva i izljeva propusta	m ²	37,96	
	Izrada glave propusta	m ³	197,89	
	Izrada drenaže od PVC cijevi promjera 125 mm	m	11,06	
	Izrada armiranobetonskog kanala s linjskom čeličnom rešetkom	m	209,70	
	Nabava poklopca revizijskog okna s okvirom – poklopac 600x600 mm nosivosti 150kN	kom	90,25	
	Nabava poklopca revizijskog okna s okvirom – poklopac 600x600 mm nosivosti 250kN	kom	107,51	
	Nabava poklopca revizijskog okna s okvirom – poklopac 600x600 mm nosivosti 400kN	kom	161,92	
	Nabava rešetkastog poklopca slivnika s okvirom – poklopac 400x400 mm na vijak nosivosti 125 kN	Kom	31,19	
	Nabava rešetkastog poklopca slivnika s okvirom – poklopac 400x400 mm na vijak nosivosti 250 kN	kom	73,00	
	Nabava rešetkastog poklopca slivnika s okvirom – poklopac 400x400 mm na vijak nosivosti 400 kN	kom	90,25	
6.	Čišćenje smjerokaznog stupića	kom	0,69	
	Čišćenje katadioptera	kom	0,27	
	Čišćenje zaštitnih ograda	m	0,05	
	Ličenje metalnih zaštitnih ograda	m ²	14,47	
	Ispravljanje smjerokaznog stupića	kom	0,64	
	Manji popravak metalnih zaštitnih ograda	m	12,26	
	Zamjena oštećenog smjerokaznog stupića	kom	6,24	
	Izrada (nabava) i ugradnja temelja smjerokaznog stupića	kom	4,25	
	Demontaža metalne zaštitne ograde sa stupovima u betonskoj podlozi	m	5,31	
	Demontaža metalne zaštitne ograde u zemljanoj ili kamenoj podlozi	m	3,05	
	Ugradnja metalne zaštitne ograde sa stupovima u zemljanoj ili kamenoj podlozi u duljini do 20 m po lokaciji	m	44,59	
	Ugradnja metalne zaštitne ograde sa stupovima u betonskoj podlozi u duljini do 20 m po lokaciji	m	46,05	
	Ugradnja metalne zaštitne ograde vijčanom vezom u betonsku podlogu u duljini do 20 m po lokaciji	m	46,05	
	Ugradnja konzolne metalne zaštitne ograde sa stupovima u betonskoj podlozi u duljini do 20 m po lokaciji	m	50,04	
	Ugradnja metalne zaštitne ograde sa stupovima u zemljanoj ili kamenoj podlozi u duljini preko 20 m po lokaciji	m	40,22	
	Ugradnja metalne zaštitne ograde sa stupovima u betonskoj podlozi u duljini preko 20 m po lokaciji	m	41,28	
	Ugradnja konzolne metalne zaštitne ograde sa stupovima u betonskoj podlozi u duljini preko 20 m po lokaciji	m	51,10	
	Postavljanje betonske zaštitne ograde New Jersey	m	97,82	
	Postavljanje reflektirajuće oznake (katadioptera) na zaštitnu ogradu	kom	4,65	
	Postavljanje reflektirajuće oznake (katadioptera) na zid i slične površine	kom	6,11	

Redni broj	Poslovi redovitog održavanja	Opis radova redovitog održavanja	Jedinica mјere	Jedinična cijena bez PDV-a (u eurima)
1	2		3	4
	Čišćenje prometnog znaka površine do 2 m ²		kom	1,22
	Čišćenje prometne ploče površine od 2 m ² do 8 m ²		kom	2,81
	Popravak prometnog znaka		kom	1,35
	Popravak prometne ploče		kom	11,00
	Zamjena prometnog znaka		kom	7,83
	Zamjena prometne ploče do 2 m ²		kom	14,86
	Zamjena prometne ploče od 2 – 8 m ²		kom	44,06
	Zamjena prometne ploče veće od 8 m ²		kom	66,76
	Strojni iskop temeljne jame u kamenom materijalu		m ³	14,86
	Strojni iskop temeljne jame u zemljanim materijalu		m ³	9,03
	Izrada ili nabava i ugradnja temelja prometnih znakova ili ploča		kom	12,74
	Izrada trakastih i drugih temelja prometnih znakova ili ploča		m ³	101,40
	Demontaža stupova prometnih znakova ili ploča		kom	7,17
	Ugradnja stupova prometnih znakova i ploča		m	7,83
	Ugradnja INP nosača za prometne ploče		m	43,00
	Znakovi opasnosti duljine stranice trokuta 90 cm razreda retrofleksije RA1: A02-A10, A12-A14, A16-A19, A23-A26, A28-A32, A35		kom	38,09
	Znakovi opasnosti i izričitim naredbi duljine stranice trokuta 90 cm razreda retrofleksije RA2: A01, A20-A22, A27, A33, A34, B01		kom	54,95
	Znakovi opasnosti dimenzija 90 x 60 cm retrofleksije RA2: A22-1		kom	102,76
	Znakovi opasnosti dimenzija 90 x 60 cm retrofleksije RA3: A22-2		kom	143,86
	Znakovi opasnosti duljine stranice trokuta 90 cm razreda retrofleksije RA2 i table dimenzija 30X100 cm razreda retrofleksije RA1: A36,A36-5		kom	100,48
	Znakovi opasnosti duljine stranice trokuta 90 cm razreda retrofleksije RA1 i table dimenzija 30X100 cm razreda retrofleksije RA1: A36-1, A36-6		kom	81,97
	Znakovi opasnosti dimenzija 30X100 cm razreda retrofleksije RA1: A36-2, A36-3, A36-4, A36-7, A36-9, A36-9		kom	41,85
	Znakovi opasnosti dimenzija 110X70 cm razreda retrofleksije RA2: A37		kom	41,97
	Znakovi opasnosti dimenzija 110X9 6cm razreda retrofleksije RA2: A37-2		kom	63,57
	Znakovi opasnosti dimenzija 129X86 cm razreda retrofleksije RA1: A39, A39-1		kom	121,60
	Znakovi izričitim naredbi Ø 60 cm razreda retrofleksije RA1: B03-B48		kom	38,09
	Znak izričite naredbe i znakovi obavijesti dimenzija 60x60 cm razreda retrofleksije RA2: B02, C02, C03, C08		kom	54,95
	Znakovi obavijesti dimenzija 60x60 cm razreda retrofleksije RA1: C01, C04 - C07, C22 - C27, C30 - C34, C37 - C39-1, C40 – C61, C66 –C 69, C83, C83-2 – C86		kom	38,09
	Znakovi obavijesti dimenzija 60x90 cm ili 90x60 cm razreda retrofleksije RA1: C28, C29, C35, C36, C62, C63, C70, C70-1, C123, C123, C126 – C127-2		kom	53,65
	Znakovi obavijesti dimenzija 100x75 cm razreda retrofleksije RA1: C71 – C75		kom	96,43
	Znakovi obavijesti dimenzija 120 x 50 cm razreda retrofleksije RA1: C76, C77		kom	77,15
	Znakovi obavijesti dimenzija 100 x 24 cm razreda retrofleksije RA1: C78, C78-1, C80 – C81-1		kom	33,94
	Znakovi obavijesti za vođenje prometa raznih dimenzija razreda retrofleksije RA2: D03 – D03-3, D05, D06, D07		kom	197,78
	Dopunska ploča dimenzije 60 x 30 cm razreda retrofleksije RA1: E01, E02, E03, E04, E06 – E13-3, E15 – E20		kom	28,85
	Dopunska ploča dimenzije 60 x 40 cm razreda retrofleksije RA1: E02-1, E04-1, E05		kom	33,94
	Dopunska ploča dimenzije 60x60 cm razreda retrofleksije RA1: E14, E14-1		kom	40,16
	Prometna oprema cesta – K01 – smjerokazni stupić		kom	5,37
	Prometna oprema cesta – ploča dimenzije 30 x 100 cm razreda retrofleksije RA2: K05		kom	61,56
	Prometna oprema cesta – ploča dimenzije 50 x 100 cm razreda retrofleksije RA2: K07		kom	102,45
	Prometna oprema cesta – ploča dimenzije 100 x 50 cm razreda retrofleksije RA3: K08		kom	127,13

Redni broj	Poslovi redovitog održavanja	Opis radova redovitog održavanja	Jedinica mјere	Jedinična cijena bez PDV-a (u eurima)
1	2		3	4
	Prometna oprema cesta – ploča dimenzije 150 x 50 cm razreda retrorefleksije RA2: K10		kom	138,23
	Prometna oprema cesta – ploča dimenzije 50 x 50 cm razreda retrorefleksije RA2: K10-1		kom	43,82
	Prometna oprema cesta – ploča dimenzije 150 x 50 cm razreda retrorefleksije RA3: K11		kom	193,55
	Prometna oprema cesta – ploča dimenzije 50 x 50 cm razreda retrorefleksije RA3: K11-1		kom	72,29
	Prometna oprema cesta – ploča dimenzije 30 x 100 cm razreda retrorefleksije RA2: K12, K12-1		kom	61,56
	Prometna oprema cesta – ploča dimenzije 30 x 100 cm razreda retrorefleksije RA3: K12-2, K12-3		kom	88,35
	Prometna oprema cesta – prometno zrcalo 80 x 60 cm: K28		kom	366,18
	Prometna oprema cesta – prometno zrcalo Ø 60 cm: K28-1		kom	316,94
	Obnavljanje pune razdjelne crte širine 12 cm (170/300 µm)		m	0,18
	Obnavljanje pune razdjelne crte širine 12 cm (220/400 µm)		m	0,19
	Obnavljanje pune rubne crte širine 12 cm (170/300 µm)		m	0,19
	Obnavljanje pune rubne crte širine 12 cm (220/400 µm)		m	0,20
	Obnavljanje isprekidane razdjelne crte širine 12 cm (170/300 µm)		m	0,11
	Obnavljanje isprekidane razdjelne crte širine 12 cm (220/400 µm)		m	0,11
	Obnavljanje isprekidane rubne crte širine 12 cm (170/300 µm)		m	0,10
	Obnavljanje isprekidane rubne crte širine 12 cm (200/4300 µm)		m	0,12
	Obnavljanje pješačkog prijelaza (170/300 µm)		m ²	1,51
	Obnavljanje pješačkog prijelaza (220/400 µm)		m ²	1,91
	Obnavljanje pješačkog prijelaza (330/600 µm)		m ²	3,20
	Obnavljanje pune poprečene i kose oznake (220/400 µm)		m ²	3,16
	Obnavljanje pune poprečene i kose oznake (330/600 µm)		m ²	5,42
	Obnavljanje isprekidane poprečene oznake (220/400 µm)		m ²	1,86
	Obnavljanje isprekidane poprečene oznake (330/600 µm)		m ²	3,13
	Obnavljanje strelica za obvezan smjer kretanja vozila (220/400 µm)		m ²	3,29
	Obnavljanje polja za usmjeravanje prometa (220/400 µm)		m ²	1,57
	Obnavljanje pojedinačnih natpisa „STOP“, „TRAM“, „ŠKOLA“, „VLAK“, „BUS“, „TAXI“ i sl. (220/400 µm)		m ²	2,93
	Obnavljanje oznaka na prometnim površinama za posebne namjene (220/400 µm)		m ²	3,42
	Obnavljanje oznake „mjesto rezervirano za osobe s invaliditetom“ (220/400 µm)		kom	7,30
	Obnavljanje mjesta za parkiranje osobnih vozila (220/400 µm)		kom	4,91
	Obnavljanje mjesta za parkiranje autobusa (220/400 µm)		kom	7,30
7.	Održavanje vegetacije	Markiranje oznaka	h	8,22
		Uklanjanje manjih površina oznaka frezanjem	m ²	3,32
		Uklanjanje većih površina oznaka vodom pod visokim pritiskom	m ²	9,95
		Ručna košnja trave	m ²	0,05
		Ručno krčenje grmlja i šiblja	m ²	0,56
		Strojna košnja trave na bankinama ili bermama	m ²	0,03
		Strojna košnja trave izvan bankina i bermi	m ²	0,02
		Strojno obrezivanje grmlja, živice i šiblja	m ²	0,25
		Strojno obrezivanje grmlja, živice i šiblja	m ²	0,37
		Strojno krčenje grmlja i šiblja mlatilicom-malčerom	m ²	0,25
8.	Održavanje cestovnih objekata	Sječenje stabala ili grana promjera 11 – 20 cm	kom	2,26
		Sječenje stabala ili grana promjera 21 – 30 cm	kom	4,11
		Sječenje stabala ili grana promjera preko 30 cm	kom	10,09
		Strojno vađenje panjeva stabala promjera 11 – 20 cm	kom	7,83
		Strojno vađenje panjeva stabala promjera 21 – 30 cm	kom	11,68
		Strojno vađenje panjeva stabala promjera preko 30 cm	kom	19,78
		Ručno čišćenje objekta	h	8,22
		Čišćenje korita vodotoka od naplavina	h	45,13
		Čišćenje drenažnih otvora, barbakana i sličnih uređaja za odvodnju objekata	h	8,22
		Čišćenje diletacije	m	1,32
		Čišćenje ostalih površina izvan kolnika	h	8,22

Redni broj	Poslovi redovitog održavanja	Opis radova redovitog održavanja	Jedinica mјere	Jedinična cijena bez PDV-a (u eurima)
1	2		3	4
	Čišćenje elemenata zaštite od buke Popravak sljubnica i pukotina Popravak obloženih dijelova čunja nasipa i kila objekta Popravak manjih pojedinačnih oštećenja na betonskim dijelovima objekta Popravak diletacijskih reški zapunjivanjem Popravak kamenog suhozida preslagivanjem Popravak zida od kamena Popravak zida od betona Popravak oštećenog zidanog dijela objekta Popravak gabionskih zidova Popravak lokalnih oštećenja betonske površine Popravak dijelova metalne ograde Obnova antikorozivne zaštite bitumenskim lakom Popravak antikorozivne zaštite na manjim dijelovima zaštitnih čeličnih ograda ili drugih čeličnih dijelova objekata Izrada zida od kamena Izrada zida od betona Zamjena rubnjaka na objektu Zamjena metalne ograde	h m m ² m ³ m m ³ m ³ m ³ m ³ m ³ m ³ m ³ kg m ² m ² m ³ m ³ m ² m ² m ³ m ³ m kg	8,22 4,51 36,37 172,27 6,11 57,60 110,29 170,68 114,14 63,84 29,73 7,54 14,20 13,01 82,42 171,35 24,96 7,03	
9.	Sustavi, instalacije, uređaji i oprema na cestama i objektima	Održavanje semafora na lokaciji tipa A Održavanje semafora na lokaciji tipa B Održavanje semafora na lokaciji tipa C Održavanje svjetlosno-signalne opreme na lokaciji tipa D Održavanje svjetlosno-signalne opreme na lokaciji tipa E Održavanje svjetlosno-signalne opreme na lokaciji tipa F Održavanje svjetlosno-signalne opreme na lokaciji tipa G Održavanje svjetlosno-signalne opreme na lokaciji tipa H Ličenje stupova svjetlosne signalizacije i rasvjete	kom kom kom kom kom kom kom kom kom m ²	143,34 112,42 86,00 46,45 52,29 7,17 39,95 9,02 22,30
10.	Zimska služba	Nabava, postavljanje i uklanjanje kompletног prometnog znaka prema operativnom programu zimske službe Nabava, postavljanje i uklanjanje dopunske ploče prema operativnom programu zimske službe Nabava, postavljanje i uklanjanje rubnog štapova Fiksna naknada za stalnu pripravnost vozila, strojeva i priključaka, uključujući i radnu snagu, sukladno Operativnom planu zimske službe Privremeni lokalni popravak kolnika – krpanje s hladnim smjesama (grambit) Kamion do 3,5 t za intervencije na posipanju i slično – silosni posipač Kamion na čišćenju i posipanju – komplet s plugom i posipačem Sredstvo za utovar posipnog materijala (utovarivač, rovokopač) Specijalno vozilo – komplet s priključcima (plugom, posipačem i bočnim odbacivačem) Snježna freza samohoda Ostali specijalni strojevi (greder, buldožer) Radna snaga Natrijev klorid za silose Natrijev klorid za skladište Natrijev klorid Posipni materijal od kamene sitneži	kom kom kom dan t h h h h h h h h h h h h h h h h m ³	45,92 12,48 3,85 1.618,95 131,13 17,52 16,10 26,41 71,54 106,58 41,94 8,22 121,31 101,40 559,16 9,42
11.	Interventni radovi (otklanjanje posljedica izvanrednog događaja)	Rad cestara Rad kamiona do 3,5 t Rad kamiona preko 3,5 t Rad bagera Rad utovarivača Rad gredera Specijalno vozilo s priključkom za čišćenje kolnika Pijesak Kameni materijal 0-60 mm	h h h h h h h m ³ m ³	8,22 17,52 34,24 43,27 26,81 51,63 31,59 15,26 17,78